He that resolves upon any great and good end has, by that very resolution, scaled the chief barrier to it.

—Tyron Edwards.

OPINION

Founded by Mahatma Gandhi In 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 8—Vol. LVII. Friday, 27th February, 1959

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

BUSIA TO BOYCOTT PARLIAMENTARY SESSIONS

ACCRA, February 21.

THE Prime Minister, Dr. Kwame Nkrumah, and Parliamentarians hoisted on their shoulders a new Speaker's chair, a gift from the British House of Commons, and carried it through the National Assembly after a presentation ceremony here.

The chair, which is made from oak, was a gift to mark Ghana's emergence as an independent nation.

After the 40-minute formal presentation ceremony, Dr. Nkrumah sprang to his feet and in a spontaneous gesture summoned some members to help him carry the chair into position.

A five-man Commons delegation were present for today's ceremony.

Boycott

Prof. K. A. Busia, leader of the Opposition United Party, at a Press conference today expressed regret that "owing to the existing political situation in Ghana" the Opposition was not present at the ceremony "in order to bring home the seriousness of the situation here."

The Opposition has announced that it will not attend sittings in the National Assembly until two United Party leaders, Mr. R. Amponsah and Mr. M. Apaloo, accused of taking part in an alleged plot to kill or capture Dr. Kwame Nkrumah, the Prime Minister, are given a fair trial. The two men are a present held under the Preventive Detention Act while an inquiry looks into the charges.

Dictatorship

Speaking in Kumasi on Saturday night Dr. K. A. Busia, said that Ghana had "started on the road to dictatorship."

He added—"dictatorships are always on the way to destruction."

He urged the people of Ghana to "think in terms of parliamentary democracy as practiced in Britain."

The greatest thing Ghana could do for Africa was to make its use of independence and inspiration to the dependent countries.–Sapa-Reuter.

GHANA ASKS AMERICA:

WITH AFRICANS OR WITH OPPRESSORS

NEW YORK, Monday.

GHANA'S Permanent Representative to the United Nations called on the United States yesterday to say whether it sided with the people of Africa "or the foreign powers who suppress us."

Mr. Daniel A. Chapman spoke on a television programme devoted to the question "what will emerging Africa mean to the world?"

Mr. Chapman said Africa sought the friendship of the United States and other countries, but did not want to estrange the U.S. and Britain or France.

"We prefer direct aid by America rather than aid by the proxy of the Colonial Powers," he explained. He also said that when African nationalists say the White man must leave Africa they mean "the White imperialist." He said Africa still needed the technical knowledge of White men.—Sapa-Associated Press.

Nehru Not On Congress Committee

NEW DELHI, Saturday.

The Indian Prime Minister, Mr. Nehru, has been dropped at his own request from the Working Committee of the ruling Congress Party, it was announced—Sapa-Reuter.

ANCIENT SIKKIM STEPS INTO 20TH CENTURY

NEW DELHI, Saturday.

AFTER centuries of isolated feudal existence, Sikkim, a tiny mountain kingdom in the heart of the Himalayas, is trying to break through the modern age.

A 330,000,000-rupee (£24,750,000) seven-year development plan, started five years ago, has already given the 140,000 people of this kingdom a foretaste of modern civilised existence.

Schools, hospitals, roads and bridges, an factories are gradually being built in different parts of the State. Sikkim farmers still send their produce to the market on mules over narrow bridle paths, but in some places these paths are being widened to take jeeps.

Communist Tibet

Although one of the smallest states in Asia, Sikkim occupies a strategic position on India's northern frontier. It is surrounded by Nepal to the west, the mediaeval kingdom of Bhutan to the east, India to the south and Communist-ruled Tibet to the north. The 14,500 feet high Nathy La Pass, over which most Tibettan goods intended for

(Continued on page 73)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

OPINION

FRIDAY, 27TH FEBRUARY 1959

Afrikaner Professors Warned

THE feud between Dr. Verwoerd and Professor L. J. du Plessis which played no small part in the events which led to the ousting of the latter from a key position on the board of directors of a leading Afrikaans publishing establishment should be seen as a clear warning to the Afrikaner intellectuals that the day is not far when it will be no protection to be White or to speak Afrikaans at home or, even, to be a member of the Nationalist Party.

Dr. Verwoerd is arrogating to himself the right to decide what is good for everybody and he has made it clear more than once in his brushes with Afrikaner intellectuals that he is not the type of man who will tolerate differing viewpoints.

Nobody should be surprised that this is the case. Apartheid, like Nazism and Communism, is essentially a totalitarian doctrine which seeks to transform free men into slaves. When its victims were only the non-Whites, most White South Africans did not see much that was wrong with it. And when it humiliated the English-speaking, very many Afrikaners still believed that they were safe. There has now come the blast against the professors. It started when Dr. Verwoerd was stated to have resigned from Sabra because he thought it dangerously liberal in outlook. Since then the gap between the Nationalist Party and Sabra has been steadily widening.

This development, of course, is the finest thing that could happen at the moment, to preserve the glimmer of hope that we might still all find a peaceful solution to the race problem. The Afrikaner universities are as responsible for the wickedness of apartheid and the strife which it has brought on the country as the government. Every good South African, and in particular the non-Whites, would watch with interest any moves to make atonement here.

But to be convincing, this atonement must be inspired by a clear and courageous break with every form of race consciousness. The non-Whites have suffered too much at the hands of the Afrikaner Nationalist oppressors to be in mood to place themselves in the position where they could be understood to sanction race consciousness in any shape or form. Values of life which have a similar meaning to Black and White will have to be the new bond of unity if the Afrikaner intellectual will again play an effective part in saving South Africa from the disaster towards which she is being driven by Nationalist politicians.

Comment On Men And Events

No Bantustans Or Multi-racialism For Us!

By JORDAN K. NGUBANE

THE Nationalist Government thinks it has done a wonderfully fine thing in producing the Bantustan idea with a little more gloss put on it. The cheering and backslapping in Afrikaner Nationalist ranks springs from a realisation, as a sociologist friend of mine once pointed out, that Verwoerd has been very "slim" in giving the African absolutely nothing and yet being able at the same time to prove to his satisfaction that on paper he has offered something very substantial.

To me, an African, what Verwoerd and his chum de Wet Nel offer literally stinks for a number of reasons which I consider good. Although these men want to emerge as the friends of the African, they are not, in fact. They are, like every Afrikaner Nationalist who supports apartheid, the political agents of an imperialism which is as wicked as anything history has seen on the face of the earth.

The Bantustans will be glorified colonies from which the White baas will continue to draw his cheap labour for his farms and mines. The cleverness comes in here: Instead of the native commissioners being seen as the instruments for the oppression of the African, the Bantu Authorities themselves will daily sign the death warrants of the millions who perish in the Reserves because of hunger and disease.

Humiliating

Secondly, these Bantustans will be of a size which would never enable them to guarantee to their citizens a really full and rewarding life. As a result the Africans will be forced to leave them and come into the towns and in that way "prove" to the world how attracted we are to apartheid. Nothing could be more humiliating for us.

And we must remember at all times that the humiliation of the African is one of the principal goals of apartheid. It has won election on the battle-cry that *die wit man moet baas bly*. In simple language this meant that the White man should always impose his will on the African people. The insulting laws which have been made to crush our spirit are essential ingredients in the pattern of humiliation.

When we have been segregated, the government will see to it that the "Bantoe" States remain so poor and divided that they should never be in the position to constitute a serious threat to White dominance. Let us not be fooled by the promises of vast programmes of economic development. The word of the Afrikaner Nationalist is not worth the scrap of paper on which it is written. In any case, a strong African community is the thing which the Afrikaner Nationalist dreads most. It is thus absurd to imagine that he can do anything to reinforce us in building up our strength.

Finally, the emphasis on separating the African people shows clearly the mark of the cloven hoof. The Zulus will be put aside, with, obviously and inevitably, Zulu education, Zulu Matric, Zulu Physics and Zulu Autonomy taught in the schools to destroy all dreams of a united African people. The same will be done to all the other African groups. And when each group has developed a consciousness of its own and sees in its own brothers its worst enemies, apartheid will have got for itself a new lease of life.

No Compromise

We have reached the point where we can no longer compromise with those who seek to destroy us as a people.

For this reason, there is the greatest need for political organisations like the African National Congress to realise that to play about with ideals of multi-racialism is to play the apartheid game in important essentials.

Multi-racialism means that race is accepted, as the Institute of Race Relations indicated in a recent issue of its bulletin, as a factor of political significance. This means that group rights are recognised for political and, therefore, economic purposes. When South Africa becomes free, the politically and economically privileged would, where race was of political significance, be at an unfair advantage over the less privileged.

The African would have won the political fight. But victory for him would mean that he had the form of political power and not its substance. It would mean that in order to preserve group

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

rights South Africa would have to be partitioned. You cannot regard race as a factor of political significance and not ultimately fall into the trap of having to accept partition as the logical solution.

Those Africans who uphold multi-racialism in fact unconsciously play apartheid's game, in the final analysis.

But in doing this they create a situation which will produce complications which would be infinitely more intricate than the problems they are trying to solve. In free South Africa the Africans would be politically numerous and yet would be the most backward and most impoverished. Where race was of political significance the Whites and the Indians would have little cause to use their positions of advantage to strengthen the African in ways which would make him their master.

Thrown Out

In the face of all this, African Nationalism would be stimulated and where it had at least some political power, it would use that to throw the privileged minorities out of the country as the only condition of security for the Africans. I do not want any man thrown out of his country for reasons of race. I am the friend of my brother, the human being. It is my most sacred duty to see to it that I raise my voice in protest when my brother himself seeks to create conditions which will ultimately bring about his own destruction—even though he might think he is very clever, initially.

Finally, in this category, it must be made clear that democracy does not recognise such things as group rights of political significance. It recognises the right of peoples to determine their lives. But political rights for groups mean the frustration of the will of others in mixed communities

Only Way Out

The only way out, it seems to me, is to have real faith in democracy and to avoid the "slimness" which is certainly going to destroy Afrikaner Nationalism. If we want peace, democracy should have a similar meaning in the lives of all of us Every citizen should be made to feel that he has the right and is able to make the best possible use of his life He cannot do that where race is of political significance. We need to work towards a non-racial democracy in which alone can we all be bound by values of life which have a similar meaning to us, regardless of race."

2,300 Support Decency

(By A Special Correspondent)

PROBABLY for the first time in Durban's history, the City Hall was packed with White persons protesting against injustice done by their compatriots to Indian citizens. Meetings have been held in the same hall in the past to discuss the 'Indian question'. Anti-Indian resolutions have been passed there and elsewhere. But never before has any White audience of such proportions spoken up for justice and decency.

If Monday night's meeting achieves nothing else, it did demonstrate that there are 2,300 Whites in Durban who are responsive to the chords of honesty and of fairplay. This large audience joined with Archbishop Denis Hurley in condemning "this legalised pillage" whereby 40,000 Indians of Cato Manor are to be expatriated from their homes Homes in which many of them were born, and their fathers and in some cases their grandfathers before them. Homes hallowed by memories of joys lived and troubles overcome. Well-known land-marks. Schools, churches, mosques and temples sanctified by common worship and by fellowship.

Red Herrings

On the even of Monday's meeting, Councillor Percy Osborn who has gained notoriety as the chief protagonist of the plan to uproot the 40,000, tried to draw red herrings across the trail Figures of the number affected were exaggerated, he claimed. Only 25,000 Indians were involved.

And Indians only owned half of Cato Manor, he declared, with sanctimonuous self righteousness, conveniently side stepping the fact that White occupied areas such as Hillary, Sea View, Manor Gardens and so on, while they form part of the Farm Cato Manor, are so described only in surveyor's records and title deeds and not by the general public But these stale fish were so smelly that most of the public turned their noses away in disdain.

"Dirty Work"

In the event, the Citizens Committee had an enthusiastic endorsement of its stand that the City Council of Durban should reaffirm its 1958 decision to ask the Government to retain Cato Manor as an Indian area.

Former Councillor J. C. Bolton was cheered when he said that the City Council should let the Government "do its own dirty work."

During the course of the week, however, Interior Minister Naude's statement in Parliament that there appeared to be no reason reverse the proclamation of Cato Manor for Whites only, gave rise to fears that the Government intends to push ruthlessly on with its plans. Many Indians recall that when the Nationalists came to power, it was Mr. Percy Osborn who sent a message of felicitations to "our brothers across the mountains". Some people believe that Mr. Osborn has considerable influence with the Nationalists and that his views may still carry the day.

Councillors At Land Sale

MR. J. C. BOLTON'S reference in Durban on Monday night to bids made for Indian-owned Cato Manor properties by certain City Councillors has aroused a great deal of public interest.

A public auction sale of a number of Indian properties in Cato Manor was held by the Deputy Sheriff for Natal on December 3rd As a result of the application of the Group Areas Act, would be Indian purchasers, being disqualified in terms of the Act, could not buy. The area meanwhile is mainly India in character and is not the type to attract White buyers except the speculators.

Suffered Heavily

As a result, bidding was desultory, and many of the properties were sold for as little as one-quarter of what the market value would have been had it not been for Group Areas. In this artificially-created depression of values, the Indian owners suffered very heavily. In the first place, the properties were sold because of failure to pay rates, a probable indication of the inability of the owners to pay. In normal circumstances, such an owner would have had a considerable in cash after deduction of claim and costs. In this case, however, very little remained after deductions.

The Group Areas Development Board was represented and purchased some of the properties. A Durban Indian businessman who attended the sale states that Councillor Sydney Smith made a number of successful bids. It is not known however whether he purchased on his own behalf or for someone else. Another prominent personality present at the sale was Mr. C. A. Milne, Deputy Mayor of Durban and Trustee of a large number of Insolvent Estates of Indian businessmen. As far as could be ascertained, Mr. Milne did not make any bids, though he could very well have been present to protect the interests of one or more of the insolvent estates in his care.

Ancient Sikkim Steps Into 20th Century

(Continued from front page)

India are carried, also marks Sikkims northern border with Tibet.

Sikkim is an Indian Protectorate, Under the terms of a treaty signed in 1950, India is responsible for the State's Defence, Territorial Integrity, Foreign Affairs and Communications, but in matters of Internal Administration Sikkim enjoys complete independence.

The main handicap in Sikkims rapid development is its mountainous terrain. Although the Stat ise only 2,818 square miles in area, ground levels range rom 700 feet above sea level in the lowlands to the eternal snows of tho Kanchenjunga peak, 28,146 feet high, near the Nepal border.

Forests

More than a quarter of the State is under forests, but very little has been done to e ploit this wealth It is estimated that about 1,800,000 cubic feet of fir timber can be extracted every year from Sikkim without danger of denuding the countryside At O Lachen and Lachung valleys, work is new in progress for housing colonies of labourers to be engaged in this work—Sapa-Reuter.

Ambitious young men can earn £2,000 per annum in Accounting, Secretaryship, Costing, Banking, Municipal Services, Building Societies, B. Com. Degree. Success starts immediately you send for the free book "The Direct Way To Success," and have your career planned by the School of Accountancy, backed by 49 years successful educational service Accountancy House, 134. Fox Street, P.O. Box 4392, Johannesburg, or at: 8th Floor, Mansion House, 12 Field Street, P.O. Box 1865 Durban. Phone. 24068

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Verwoerd Angry Against Du Plessis

Professors Who Don't Say "Ja Baas" Warned

By STANLEY UYS In "The Sunday Times"

PROFESSOR L J DU PLESSIS, of Patchefstroom University is to be "squeezed" off the board of directors of "Dagbreek" the Nationalist Sunday newspaper in Johannesburg, because he has clashed with the Prime Minister, Dr. H. F. Verwoerd.

Professor Du Plessis is chairman of the board. He is also a member of the board of trustees of the newspaper. Dr. Verwoerd is chairman of the board of trustees but is not on the board of directors.

A numbe. of Rand Nationalist M.P s left Cape Town for Johannesburg where I understand, they will have discussions this week end on the best way of putting pressure on Professor Du Plessis to quit the board.

Professor Du Plessis, however, may anticipate their action by resigning, of his own accord, the chairmanship

His position on the board of trustees is entrenched as he is a lifelong member, but I am told that this will not prevent the M.P.s from putting pressure on him to vacate this position as well

Embarrassment

These Nationalist M.P.s admit privately that Professor Du Plessis is causing them "considerable embarrassment" by his outspoken comments on political issues.

They say that his views are being interpreted as reflecting an important body of opinion within the Nationalist Party

Dr. Verwoerd left Cape Town on Thursday to attend a meeting of the Rand executive of the Nationalist Party in Johannesburg.

This meeting is the main purpose of his visit—and of the visit of the other Rand Nationalist M.P.s—but he will also, I understand, discuss the "assassination campaign" being planned against Professor Du Plessis.

Relations between Professor Du Plessis and Dr. Verwoerd have grown steadily worse in the past year.

Breaking-point was reached last month, when Professor Du Plessis came specially to Cape Town to submit proposals to Dr. Verwoerd for a coalition of the Nationalist and United Parties.

Dr. Verwoerd rejected the proposols out of hand, and later issued a statement repudiating Professor Du Plessis and declaring that the latter's views did not reflect the views of the Nationalist Party,

Stand Together

Professor Du Plessis's main contention—which he also placed before the Leader of the Opposition, Sir De Villiers Graaff—was that Africa will soon be dominated by Black states and that it is imperative for the Whites in South Africa to stand together.

Professor Du Plessis proposes a coalition of the Nationalist and United Parties under the leadership of Dr. Verwoerd—in the absence of a more suitable leader.

Dr. Verwoerd, I understand, has decided to have nothing more to do with Professor Du Plessis. He has decreed the latter's political assassination."

Professor Du Plessis thus joins the growing list of Nationalist intellectuals who have chosen to speak their minds—and risk this "political assassination"—rather than accept apartheid unquestioningly.

Professor Du Plessis was one of the founders of the Broederbond and was also one of the authors of the notorious 1942 "Draft Constitution of the Republic.

He was prominent in planning Christian National education policies.

(Postcript: According to Press reports Professor Du Plessis lost his seat as Chairman of the board of 'Dagbreek's' directors.–Ed.O.)

PAN-AFRICAN GAMES IN OFFING

The first move to organise a Pan-African games meeting embracing all the main sports, were made in Kampala this weekend at a conference of Sporting Associations from Uganda, Kenya, Tanganyika and Zanzibar.

It was proposed to call a meeting of representatives from East, West and Central Africa with the object of arranging the first Pan-African Games.

The two-day conference was the first of its kind to be held in East Africa. It took place in Uganda's new £140,000 Sports Headquarters which were opened by Queen Elizabeth, the Queen Mother, last Friday.

MISS TEHMI SORABJEE RUSTOMJEE

has pleasure in announcing that she has been appointed as Agent for:—

NATIONAL MUTUAL LIFE ASSOCIATION OF AUSTRALASIA LTD.

(INCORPORATED IN VICTORIA, AUSTRALIA,)

ESTABLISHED 1869

A LIFE POLICY WITH THE NATIONAL MUTUAL ENSURES ABSOLUTE SECURITY WITH GOOD BONUSES

Please write or inquire for further particulars:

106 Mansfield Road, DURBAN.

P.O. Box 476. Telephones: 47888.

Telegrams & Cable: "SORABTEM." 47453.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

If Berlin Were To Be A Free City

BERLIN has again become an object of interest to the whole world. Soviet Russia wants to bring about a change in the present status of Berlin and the Western Powers object. Soviet Russia demands the withdrawal of all occupation forces and the declaration of a "free town" Berlin, which means, according to the West German Government, the establishment of a third German state, and a probable consequence the incorporation of West Berlin and its three million inhabitants into the communistic East Zone.

What is Berlin? Berlin is the capital of Germany, since 1945 divided into an American, a French, a British and a Russian sector. Today, one only talks of West and East Berlin. The part of Berlin, which is occupied by the Western Powers (i.e. West Berlin), can be compared with a small island in the midst of a sea, as Berlin is almost situated in the centre of the communistic East Zone. There are only a few ways which one can use for going from West-Germany to West-Berlin, and all these ways go through the East Zone. At the frontier one gets controlled by West and East German police, as if you are entering a foreign country!

It was a rainy day when I reached the West-German frontier guard only fourty-five kilometers away from Humburg. The wind was blowing in short squalls over the flat country of green meadows and fields. Now and then a shower of rain was whipping against the wind-screen of our car. The West-German frontier guard bowed down to the window and asked for the identity cards. After a short glance into them he handed them back to us and raised turnpike. We entered no man's land.

After the next winding of the road we saw the first watch-tower on the East-Zone side, and a few hundred meters further off we had to stop in front of an East German police-man. He was wearing a Russian uniform and from his good German pronounciation we could see, that it was a German and not a Russian.

Ruins

We had to leave the car and had to carry our luggage into a large barrack. After a while we got "controlled" by some custom-officers and we had to declare the amounts of money which we we were having with us. Then we were allowed to carry back the luggage to our car, and we could proceed on the road towards Berlin. We were driving 250 kilometers through East-German territory, until we reached West-Berlin.

The many air-raids and the house to house battles had terribly destroyed the imposing capital of Germany. Hundred of thousands of men, women and children died in the ruins. Yet in spite of all this misery the Berliners didn't despair. They began to rebuild their town, and today one can see very modern high houses, cinema-halls and hotels in the West of Berlin.

By

RAINER JEROSCH

In the other half of Berlin, which is occupied by Russian forces, things are much worse. The communistic rulers totally removed the wonderful palace of the Prussian Kings and the later German Emperors. They erected an ugly platform on that place, from where "freedom," "brotherhood" and "friendship" is declared by the communistic leaders, while thousands of workers, students and Civil Servants have to parade in front of them at every great communistic junction. The houses in the East are neglected and instead of new colour you can see transparencies on the walls and balconies. In order to impress foreigners, the communistic rulers were building up Stalin-Alley, a street of bombastic buildings, but a few hundred meters off one finds ruins only.

Iron Curtain

As people can move from one sector into another by underground and suburban trains. Berlin means a hole in the so-called "iron curtain." Thousands of East Germans flee into the West sector of Berlin every week. Here they get registered and interviewed, and finally airplanes fly them to Hamburg, Frankfurt or Hannover. Since 1945 two millions of East Germans fled illegally into the West of Germany! Naturally this is an eysore to the communistic rulers, and they will all the more welcome it when West Berlin should come under their control once.

In the night I went along the Kurfuerstendamm in West-Berlin. The main street of the West-sector was flashing with light. A drizzling rain made the asphalt shine like a mirror, and the lamps and the illuminated advertising got reflected from it. There were still gaps in the row of houses, but in the darkness I couldn't see it. So I got the illusion of a totally rebuilt Berlin. Elegant modern cars moved up and down the broad main street, the people were well dressed and their features showed contentment. In fact, at the last election in West Berlin, the communistic party got tremendously defeated and this may also be taken as a sign that Berliners felt content with their government and do not wish to accept a change towards communism. Of course, they all want to come out of their isolation, but an incorporation into the East of Germany is out of question.

New Status

Soviet leaders declare that the new status of Berlin doesn't mean an incorporation of West Berlin into the communistic East Zone, however what is the destiny of a "free town" Berlin, when it is surrounded by communism and not occupied by any Western forces?

Ghana To Have College For Policemen

ACCRA, Saturday.

A COLLEGE to train Ghana policemen may be opened in Accra this month, a police spokesman said here.

The college would run six-month courses on general police duties covering the principles of Administration, Criminal Law, the Law of Evinence, Forensic Science, Traffic Control, Criminal Investigation, Classification of Finger Prints and Criminal Records, Immigration and Licensing Duties, he added.

Mr. P. J. McGill, St. John Headquarters Officer for West Africa, who had been appointed Senior Instructor, was now in Accra engaged on preparatory work, the spokesman said.

He added that two other instructors had been appointed and arrangements were being made for part-time instructors.
—Sapa-Reuter.

Latest Shipment

All kinds of incense sticks: Three Roses, Gateway of India, Asokadhurbar, Soogandhi Rani, Chamili, Lata Mangashkar, Vasanti, etc.. Write for our pricelist. (We only keep Indian manufactured incense sticks.)

Green ginger 9d. per lb.
Green tumeric 1s. per lb.
Amba-Huldhi 1s. per lb.
Garlics with big stems 1s per lb.

We pack our goods well before railing.

We sell by C.O.D.

We import the following articles directly: Scented Betel Nuts, Pawa, Mamra, Roasted Gram, and Many Household Goods.

Our stuff is good and obtainable at low prices.

Write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS (PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants
81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.
Telegraphic Add.: "BHAISONS"

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Peace Comes To Cyprus

THE Prime Minister said in the Commons, "I am glad to inform the House that in the Cyprus conference agreement has been reached between the governments of Greece, Turkey, the U.K. and representatives of the two main communities in the Island."

The Prime Minister began by recalling that the conference arose from negotiating between the Greek and Turkish Governments. "His Majesty's Government were at an early stage in favour of these negotiations. From the outset His Majesty's Government gave their full support to this initiative. We made it clear that provided our military requirements were met in a manner which could not be challenged—by the retention of bases under British sovereignty together with provision of the necessary rights and facilities for their operation—we are prepared to consider the transfer of sovereignty."

The Prime Minister said the Government had agreed with their Greek and Turkish allies that the text of the agreements signed would not be released for publication until they had time to return to their capitals and report.

Zurich

"I wish only to say at this stage that the agreements reached at Zurich take full account of the rights of the people of Cyprus and represent a fair and honourable compromise between the interests of Turkey.

"They re-establish the friendship and alliance between these two countries which are so essential to the security of all of us.

"The Greek and Turkish conference took as a starting point of their discussions the premise that the U. K. would retain under British sovereignty such areas together with the necessary rights and facilities as are required to enable her to fulfil her stragetic obligations in the area.

"They have also agreed to guarantee our continued enjoyment of these facilities."

All parties to the conference formally endorsed the aim of bringing the constitution and statute into full effect as soon as practicable, said Mr. MacMillan. On the possibility of Cyprus being associated with the Commonwealth the Prime Minister stated: "If in due course the Government of Cyprus declare their desire to remain associated with the Commonwealth, the U.K. in consultation with other members of the Commonwealth will consider sympathetically how that desire can most properly be satified."

The Prime Minister asserted: "I believe we have closed a chapter of bitterness and strife in the history of Cyprus and we are now embarking on a new approach where partnership and co operation will take the place of strife and dissention."

Food Prices High In Gujerat

(From Our Own Correspondent)

PRICES of food grains and fuel have remained high despite official assurances of bring down prices and threats to punish the profiteer.

Many reasons have been advanced by merchants, economists and official spokesmen for the ranging high prices of essential commodities. Official spokesman blame profiteers and well to-do consumers for their ingrained tendency to stock supplies, which is referred to as hoarding.

The rural producer and the tradesman call the present state of affairs a "muddle" and blame it squarely upon the Government.

Political parties have accused the Government of bungling its food policies. Even the Congress spokesmen in Gujerat admit that prices have been rigged and say that that has become possible because of the delay in carrying out the Government's decision to introduce state trading in food grain.

Meanwhile, the experimental drilling near Baroda has provided further evidence of the existence of gas and oil in the region.

The Government of Bombay's decision to carry out the Hatmati reservoir scheme is welcomed in Gujerat. The scheme will benefit the northern district of North Gujerat.

Another irrigation project, Mahisagar, in Central Gujerat faces a problem. The choice is between satisfying religious sentiments of a section of the people or doing good for a larger section of the population. In its second phase of implementation, the Mahisagar project might be impeded because the proposed dam at Kadana submerges a place of worship which is now in Madhya Pradesh.

India's Largest Insurance Company At Your Service

The New India Assurance Company Limited

SOLE REPRESENTATIVE IN THE UNION OF SOUTH AFRICA
RUSTOMJEE JALBHOY RUSTOMJEE
140, Queen Street, DURBAN.

FOR SERVICE AND SECURITY
CONSULT US FOR
EVERY TYPE OF INSURANCE

P.O. Box 1610.
Residence: 111 Eleventh Avenue,
DURBAN.

Phones:
Office: 25845
Residence: 36413.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

An Impression Of Sri Ramakrishna Birthday Celebration [Bolton Hall February 22]

IN his opening remarks as Chairman, Mr. J. K. Ngubane said that he felt it to be a great honour for himself, a Christian and an African, to be asked to preside on this unique occasion. He had had no hesitation in agreeing to do so for he welcomed the opportunity of identifying himself with the Ramakrishna Movement as organised by Swami Nischalananda.

He was glad to be on the same platform as representatives of the cultured Jews, Moslems and Hindus.

By being present he felt able to participate in an attempt to build up the solidarity of Humanity in South Africa a solidarity for which Sri Ramakrishna had envisaged for Humanity as a whole.

The basic principle of all religions as he understood it is love for our fellowmen and the desire to bring about freedom and happiness for all as we would like it for ourselves.

To unite all our fellow countrymen in service for humanity is the real significance of the Rama krishna movement and to support it makes for solidarity in our own national life

Jordan Ngubane said that he had a profound respect for the Indian philosophy of life as he had discovered it through his study of their writings and he welcomed the establishment of the Ramakrishna Centre at Avoca for he felt that there, through precept and practice, a reinterpretation was being given to things of highest value which were in danger of being lost to the present generation.

India had always pointed the way to a peaceful solution of problems and he hoped that Avoca might be a great blessing in bringing together the best thought of our different races, to be shared and acted upon in service for all

At Avoca he had learnt that the smallest nation had a unique gift to offer for the common good and Avoca now offered an opportunity for those of different races in South Africa to come together with Unity of Purpose: Service to Humanity.

Mr. Ngubane's speech, was followed by the Kirtan, "Om Hari," (Praises to God) led by Ruth Hittler,

Dr. Hilda Kuper then addressed the meeting. She spoke of the of Sri Ramakrishna Like other great religious teachers his birth was veiled in mystery but unlike other great ones he had lived so recently that less than a hundred years had passed since his death and it was comparatively easy to gather up the story of his life.

He was a simple man arriving at truth by intuition rather than reasoning.

In a vision he had seen where to find the woman who became his wife. She was to him the symbol of Universal Goodness and the Motherliness of God. Ramakrishna attracted to himself young and old, and found in every one the Paramatman. He taught the supremacy of Spirit over Matter and even when wracked with pain from the cancer which caused his death he could pass into a state of Superconscious ness.

To find oneness with humanity he discarded the comforts of life and lived in austerity.

At times his love of Truth expressed itself in bluntness of manner.

His creed was not one of negation for his motto may be interpreted as: "If you want to realise God, Serve Man "

After Dr. Kuper's speech the Kirtan "Hari, Hari Gopala" was sung led bye Daya Steenkamp This was followed by a talk from Dr. Yusef D. Zablith of Istanbul University He added more detail to the picture of Sri Ramakrishna presented by Dr. Kuper, He emphasized the Unity which Ramakrishna had found in all religions He knew Christ as Love, Krishna as Love, and, Buddha as Love for the Spririt is One He *is* Love and He is the Beloved

"All lamps are lit by the same oil." Absolute wisdom is a gift from God and came to Ramakrishna through intuition.

He had the eyes of a beholder pure enough to see God. He was a true Yogi, that is one yoked or united with God. We read in the Bhagavad Gita, "All roads are mine" to become a Yogi is the shortest cut to the Ocean of Oneness.

After Dr. Zablith's address Baboo Soni sang the Jaya Ragunanthana many joining in the refrain.

Swami Nischalananda next came to the microphone. First he apologised for the limited seating capacity of the Hall. He stressed the need of a new force in the world of today. Education is not enough. Ramakrishna had brought light to rich and poor, wise and ignorant, strong and weak.

So today we want that which will lift us out of our troubles and eradicate the causes of our distresses.

We need a new merger, a spiritual force bringing about a synthesis of religions, federating the religion of Christ, Krishna, Buddha, Moses and Mohamed.

At Avoca the headquarters of the Ramakrishna Movement this group embracing all races in Natal was already in being, working together for the service for Humanity. May the blessings of all the Masters be upon us.

The Kirtan *Sankara Om* was sung, Bobby Naidoo leading, after which Devi Bughwan graciously thanked all who had contributed to the success of the Birthday Celebration and those interested were encouraged to offer voluntary help to the Ramakrishna Centre at Avoca even be it only to stick stamps to their monthly publications.

The Chairman, Mr. Ngubane brought the meeting to a close at 5 30 p.m.

Roma University Does The Right Thing

DR. Bernard Chidzero, the 31-year-old African educationist who married a white woman, has been offered a lecturing post at the Catholic Pius XII University in Roma, Basuotland

This follows the withdrawal of a similar offer made by the Rhodesian Federation's multi-racial university near Salisbury.

The Federation offer was withdrawn after Dr. Chidzero married Miss Micheline Dusablon, a young French-Canadian.

But Mr. A. G. T. Chaplin, the South African-born Resident Commissioner of Basutoland, told me: "I see no reason why there should be any objection to Dr. and Mrs Chidzero living here."

However, Dr. Chidzero (who is now in London) has to decide whether to accept the Roma offer or to accept a Nuffield scholarship which is available to him.

If he accepts the offer to lecture —in political science—in Basuto land, he and his wife will stay in one of the cottages which the Pius XII authorities provide for staff.

White lecturers to whom I spoke at Roma said Dr. and Mrs. Chidzero would be welcome.

"Many of us know Bernard well and we admire and respect him," Mr. James Stewart, one of the lecturers, said.

Dr. Ghidzero is at present completing a book on constitutional and political developments in multi-racial Tanganyika. He is also working on a thesis on British policy in Central Africa.

Dr. Chidzero obtained his doc torate in political science in Canada. Before that he was an arts student at Pius XII, Roma.

As president of the Students' Representative Council at Roma, he attended the inter-varsity debate arranged by NUSAS at its 1951 congress and was voted the best speaker.

He made an impromptu speech opposing the motion "that the Union is destined to assume a role of leadership in Africa."

Dr. Chidzero commented: "Four provinces, two official flags, five races, three capitals—and on top of this rests the label 'Ex Unitate Vires'!"—"Sunday Times."

WANTED

I want to purchrse property in India Write:
H. SHANKER,
1027 Quarry Rd, Durban.
Phone: 885810.

Phone 835-6786 P. O. Box 1549.
MASTER BROS.
(PTY) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
83 West Street, JOHANNESBURG.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

London Letter

(From Our Own Correspondent)

* * *

TROUBLED CAF

THE executive of the African Bureau in London, of which the director is the Rev. Michael Scott, has declared that the demands of the Prime Minister and Government of the Central African Federation for independence in 1960 disregards the suspicions among Africans and others about the racial implications of this possibility. As the "Manchester Guardian reports: "The statement of the Africa Bureau executive describes as 'unrealistic' the deliberate policy by Sir Roy Welensky and his Government of ignoring the unequivocal undertaking given by the British Government that there would be no surrender of power of the Northern Rhodesia and Nyasaland Protectorates until the majority of the inhabitants agreed to such a change. The executive desires the steady elimination of communal representation in the political affairs of Central Africa but believes that this should not be brought about until the franchise gives a wider representation to all races.

It urges the British Government to declare that the objective of political advance in Central Africa is a democratic state committed to the ideal of equal rights for all citizens and the elimination of racial discrimination.

Kenya Trial Continues

The trial of Rawson Macharia in a Nairobi court for falsely declaring that he gave untrue evidence in the 1952 trial of Jomo Kenyatta continues. Mr. D. N. Pritt, Q.C., who is defending Mr. Macharia, has declared that he intends to call Jomo Kenyatta himself as a witness. That this trial should be followed with anxious eyes is clear. If Kenyatta's guilt were suspect to doubt then the whole power complex in Kenya might blow up. At the moment Mr. Tom Mboya is the recognised leader of African radicalism in the country, but if Kenyatta returned there is no guarantee that the two would work well together in harness. And even if they did, there is no guarantee that their followers would. Tribal rivalries are still somewhat acute in Kenya, and the Kikuyu (Kenyatta's tribe) have not been as happy about Mboya's assumed leadership (he being a Luo) as might seem on the surface. One can only hope that the interracial bitterness which overshadows Kenya will not be aggravated by inter-tribal friction more acute than at present. Regardless of the immediate outcome of Macharia's trial, its long-term effects may be the source of considerable difficulties.

Gilbert And Sullivan In Ghana ?

We have, on several occasions, expressed concern at the arrest without trial of Ghana citizens who appeared to differ with the Government. Now at last some of those arrested have been brought to court. On December 19 two United (opposition) party politicians, Mr. R. Amponsah and Mr. M. K. Apaloo, were detained in connection with an alleged plot to kill Dr. Nkrumah. The trial reveals notes which would be more at home in a Gilbert and Sullivan comic opera. Strains of the "Pirates of Penzance" and the "Mikardo" seem to have been interwoven this tale, with Mr. Amponsah appearing in respectable tailoring establishments in the Strand in London to buy uniforms (complete with officers pips and stars) for his revolutionary army, all duly shipped to an accommodation address in French Togoland. After hearing the evidence one felt it had all been, with admirable understatement, summed up by a British police officer witness who had "passed through two revolutions in Palestine and Burma". The officer said that the methods adopted by the alleged organisers of the plot were quite unusual when compared with those of other countries. They were so unusual that when he went to arrest Mr. Amponsah he was not even armed! It is to be hoped that these mild revolutionaries are not allowed to become a smoke screen behind which the Ghana Government can hide its disturbingly undemocratic methods of deportation for dealing with serious opposition.

T. V. For Education In Nigeria

An enterprising scheme is to be launched by the Government of Western Nigeria. It is to launch a television service which will devote half its programme to education. By this means, the transmitter, which is to be built in Ibadan the seat of Government and the University College, will be a new weapon in fighting Nigeria's problem of illiteracy.

Plea - For Apartheid In England

ENGLAND should follow South Africa's lead in banning inter-racial marriages, said a speaker at a meeting of clergy and lay people in Maidenhead, Berkshire. This statement, which the Rev. Marcus Malik in a letter to the "Church Times" attributes to a "missionary from South Africa," was made during a Christian Unity discussion on inter-racial marriages.

Six ministers formed a panel to answer questions from lay people.

A questioner asked: 'What does the panel think of marriages between coloured and White?"

Three clergymen said that interracial marriages should be prevented at all costs.

"One went so far as to say that coloured people were genetically inferior and that children of such marriages were unintelligent," says Mr. Malik.

"One missionary from South Africa said that the law in England should be the same as in South Africa, and that any coloured person marrying a White person ought to be punished by the State."

Mr. Malik says he is not advocating mixed marriages as such, but "is it not time that the Church of England and all Christian denominations who profess to preach the gospel of brotherhood should preach the ministry of the reconciliation of man?"......

Japanese Not Optimistic About Salvage Operations

TOKYO, Monday.

Japanese salvagers today carefully continued to pump out water from the British Freighter ocean trader (5,461 tons), which ran aground on submerged rocks three miles offshore at the entrance of Tokyo Bay a week ago.

A spokesman for the Nippon Salvage Company said he had no idea when the ship could be pulled free. Salvage operations were very difficult and allowed "no optimism."

The ship was en route from India to Japan with 6,000 tons of iron ore when it struck the rocks. Its crew of 44 was taken ashore on Wednesday.—Sapa.

Naga Rebels Attack Hospital

CALCUTTA, Sunday.

A band of Naga rebels has attacked a tea estate hospital near Jorhat, in Assam, and killed two tea workers and injured five others according to reports reaching here today.

The rebels, some of them wearing army uniforms, also attacked a bank and made off with £1,500.

The attack on the hospital took place two days ago.

The Naga rebels who want independence from India, have been reported to be active throughout the Upper Assam after a four months' lull.

Government sources cl that 250 rebels were captu or surrendered since the beg ning of the year.—Sapa-A.P.

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368

P. Hargovan & Co. (Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R.
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. "
Fresh First Grade Garlic 2/- " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

India Letter

(From Our Own Correspondent)

20th February, 1959.

Free Education For The Poor

EDUCATION at all stages will be free for pupils in Bombay State whose parents or guardians earn less than Rs. 900 per annum.

The freeship will be extended to pupils irrespective of their caste or creed. The announcement was contained in the Budget Speech of the Finance Minister, Dr. Jivraj Mehta, in the Bombay Assembly.

The proposal, the Finance Minister said, was only a beginning for the removal of economic inequalities.

Premier Rejects Plea For National Government

The Prime Minister, Mr. Nehru, politely turned down, for the present, Acharya Kripalayani's recent plea for a National Government, indicated a full inquiry into the Mathai affair and aggressively defended joint co operative farming as the "right objective."

An all party government, he feared, might, in the absence of united approach, hinder, rather than help, national reconstruction, However, co.operation in a large number of non.governmental spheres could grow and "a time may come when co-operation might take a much closer form."

Acharya Kripalani interrupted him saying that there were differences even within the Congress. Mr. Nehru said that was true—and perhaps the P.-S.P, was nearer to the Congress than other parties. But "everything comes when the time is ripe..."

Calcutta, A City Of Processions

Mr. Nehru said in the Lok Sabha that the City of Calcutta should now be named "The City of Processions."

Mr. Nehru who was replying to the debate on the President's address to Parliament referred to the "approach of some people to have permanent civil disobedience or permanent satyagraha and processions." He added it is easy always to find something to protest about. But I am told when there is nothing at all, even then in Calcatta there is a procession.

More Rats Than Human Beings

According to a random sample survey, rats outnumber human beings by six times in this country.

There are 2,400 millions of these rodents, the Deputy Minister of Food told the Rajya Sabha.

He also volunteered the information, amidst loud laughter, that in his own house the ratio of human beings to rats was 1 to 8.

Mr. Bhupesh Gupta: "How many rats are there in the Central Secretariat?"

Mr, Prasad Rao: "Rats or bandicoots?"

Gift To Java

Thirty-nine cases of ready-made textile garments valued at Rs. 20,000, were flown to Jakarta by the Air-India International free of cost. They are a gift from the Government of India to the flood victims in Java.

Counterfeit Notes Haul

The Bombay C.I.D. had seized thousands of counterfeit foreign currency notes and a printing machine and arrested two men in this connection.

The prosecution said that the suspects had installed a printing machine to counterfeit foreign currency notes in a cabin built in their office.

Police search revealed thousands of counterfeit foreign currency notes, machinery and other material used in printing the notes.

Floating Fair Planned

A steamer that will serve as a shop window of India's exportable products will go on a 90-day voyage of Ceylon, East Africa and West Asian countries in next September.

This "floating fair", the first Indian venture of its kind, has been organised by some of the leading industrialists of the country in co-operation with the Indian Council of Foreign Trade.

Minister's Car Stopped

Communists, waving black flags, stopped the car of Bombay's Deputy Minister of Transport and Jails in Surat and presented a memorandum complaining of the increase in the prices of essential commodities.

The Deputy Minister alighted from his car as soon as the demonstrators stopped it. After accepting the memorandum he assured them that the Government was doing everything possible to bring down the prices of food grain. The demonstrators then dispersed.

Striking Oil In Jammu

The prospects of striking oil in Jammu province have brightened. According to the latest report of the survey party of borings made at Mansar, north-east of Jammu, have conformed the presence of gas at high pressure.

In Mubarakpur, south-west of Jammu, where seepage of oil was detected sometime ago, further investigations are to be conducted, it is learnt.

DRY RED CHILLIES

Try Our Special "Mixgrade" No. 1 Dry Red Chillies at 49/6 per Bag of 33 lbs Gross Weight F.O.R. Brits

CASH WITH ORDER

(For samples, postage and packing 1/-)

MAARMANS (Pty) Ltd.

Box 26. Phone 128.
BRITS. Transvaal.

Queen Mother In Kampala

Kampala, (Uganda)

THE beating of massive skin-covered drums on Sunday summoned worshippers to morning service in the hilltop cathedral of St. Paul here, attended by Queen Elizabeth, the Queen Mother.

Large crowds of Africans stood watching in the brilliant sunshine as the Queen Mother was greeted on the steps to the cathedral by the Bishop of Uganda, the Right Rev. Lesie Brown.

The Queen Mother wore a beige lace and organza dress with a matching stole and a large beige hat.

The Kabaka of Uganda and his Queen, the Nabagereka, were among the crowded congregation. After the service the Queen Mother met African assistant Bishops and other members of the clergy.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street,
Cor. Diagonal & Market Sts.
Johannesburg. 'Phone 33-1654

Gramophone Records

MADE IN INDIA — AT HALF PRICE

4/6 EACH OR TWO FOR 8/3

Selected single numbers available from latest films.

Also Urdu Quawalis; Hindi: Religious, Ramayan, Arthi, Bhajan and Drama Sets.

Latest Gujerati Records: Only at 3/- each or two for 5/-

Available in Bhajan, Arthi, Garba and Comic Numbers

MAIL ORDERS ACCEPTED —FREE PACKING SELLING FAST.

Write for detail specification, gladly suppplied on application.

NATIONAL RECORDS

18 Ajmeri Arcade, off Grey Street,
DURBAN. — Phone: 25628.

BOOKS FOR SALE

The Bhagavadgita—Radhakrishnan	11	6
Ramayana—Rajagopalachari	5	0
Eminent Americans—J. T. Sunderland	7	0
Christian Missions—M. K. Gandhi	5	0
Selected Letters I—M. K. Gandhi	1	0
A Discipline For Non-Violence—R. B. Gregg	1	6
Towards New Education—M. K. Gandhi	2	4
Sarvodaya—M. K. Gandhi	5	3
Indian Home Rule—M. K. Gandhi	1	6
Public Finance And our Poverty—J. C. Kumarappa	2	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Just Arrived

Famous Religious Gujerati Books

Maha Bharat	2	5	0
Thulese Krit Ramayana 2 Vol	3	10	0
Valimik Ramayana 2 Vol.	4	10	0
Gita in Gujerati Explained		5	6
Gita Pach Ratana Bashan		10	6
Manikanata		19	6
New Cooking Book Paak Vigan Over 500 Pages, fully Illustrated	1	12	6
Ambina Jigar, 2 Volume	1	8	6
Dampate na Vivaka Sexual Book	1	5	0
Dampate na Sooka, Sexual Book	1	5	0
Dampate na Bushan, Sexual Book	1	5	0
Koak Sastra	1	12	6
Chandi Paat		5	6
Vivush Vani	1	5	6
Bagath Jalarun, na Khatta	2	15	0
Jalarun na Amar Path Khatta	1	7	6

Gujerati Teacher, Gujerati Letter Writer 10/6 each

Daily Prayer Book, Sal Suwar, Adika, Maasha Khatta. Parsothan Mass na Khatta, Shri Sataya Narian Khatta, Jalaram Bapu Khatta Arthie Sangru, and many other Song Books at 2/6 each.

ALL ABOVE ARE NOW ON FOR SALE.

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. — P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Newly Arrived 'Jaico' Books

Panch Tantra	6	0
He Who Rides A Tiger	4	0
The Vision Of India	4	0
Droll Stories	4	0
Among The Great	4	0
Light Of Asia	4	0
The National Culture Of India	4	0
Illustrated Technical Dictionary	7	6
The Wisdom Of India	7	6
The Wisdom Of China	7	6
Godan	6	0
Jataka Tales	6	0
Prophets And Saints	5	0
Make The Most Of Yourself	5	0
A Digit of Moon and The Draught of the Blue	2	6
The Substance Of A Dream	2	6
The Art Of Living	2	6
Tears And Laughter	2	6
Creatures Of Destiny	2	6
Rubaiyat Of Omar Khayyam	2	6
The Song Celestial	2	6

(Postage 6d. Extra)

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag., Durban, Natal.

Books For Sale

Sixty Years After (Natesan)	1	0
Selected Letters of Gandhiji	1	6
Public Finance	2	0
Eminent Americans	7	6
Bapu's Letters To Ashram Sisters —By Kaka Kalelkar	2	6
Gandhi Techniques in the Modern World —By Pyarelal	1	6
Gandhi's Challenge To Christianity—S. K. George	2	6
Why Prohibition—J. C. Kumarappa	1	0
My Dear Child—Gandhiji	3	9
My Religion—Gandhiji	5	0
Story Of The Bible—S. K. George	8	6
Hindu Dharma	10	6
Key to Health—Gandhi	1	6
At the Feet of Bapu—Chandwala	8	6
A Preparation For Science—R. B. Gregg	2	6
Bapu My Mother—Manubehn	1	6
Nature Cure	2	0
Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Gleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Bhoodan Yajna	2	0

Obtainable From:

"Indian Opinion" P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhij	2	6
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
A Gandhi Anthology (Book I)—V. G. Desai	1	8
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	10	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6
What Is Wrong With Indian Economic Life —D. V. K. R. V. Rao	8	0
Christianity Its Economy And Way Of Life —J. C. Kumarappa	2	8

Obtainable From :

Indian Opinion, P. Bag, Durban, Natal.

Printed and published by Mrs. Sushila Gandhi at the International Printing Press (Phoenix), Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

SOUTH AFRICAN LIBRARY ..1953 BIBLIOTEEK

No. 8—Vol.-LVII.
FRIDAY,
27TH FEBRUARY, 1959
Registered at the G.P.O. as a Newspaper.
Price 4d.

INDIAN OPINION
ઇન્ડિયન
ઓપિનિયન
મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

> ★
> અહંકારની આરંભ સાથે માનવતાના વિકાસનો અંત આવે છે અને પતનનો પ્રારંભ થાય છે.
>
> —વિનોબાજી.
> ★

પુસ્તક ૫૭ મું—અંક ૮ | તા. ૨૭ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૯. | છુટક નકલ પે. ૪

ફરવુઅર્ડનો ગુસ્સો

"સંડે ટાઇમ્સ'માં એક લેખ પ્રસિદ્ધ થયો છે તેમાં જણાવાય છે કે, પ્લેસીસ કે જેઓ પોટચેસ્ટ્રૂમ યુનીવર્સીટીના પ્રોફેસર છે તેમને નેશનલીસ્ટ સંડે ન્યુસ પેપરના ડાયરેકટર બોર્ડ માંથી કાઢી મુકવામાં આવશે. કારણ કે તેઓ ફરવુઅર્ડને હાજી હા નથી કરતાં. ડૉ. ફરવુઅર્ડ આ બોર્ડના ચેરમેન છે.

બધા સભ્યો ગયા અઠવાડીયાની આખરીએ કેપ ગયા હતા. અને તેઓ ચર્ચા કરી પ્રોફેસરને કેમ કાઢવા તેનું નિરાકરણ કરવાના હતા. મનાય છે કે કદાચ પ્રોફેસર પોતેજ રાજીનામુ આપે. ટ્રસ્ટી બોર્ડમાં તેઓ આ જીવન સભ્ય છે છતાં કહેવામાં આવે છે કે કદાચ તેમાંથી પણ તેઓને કાઢી મુકવામાં આવશે. નેશનાલીસ્ટ ધારાસભાના સભ્યોએ જણાવ્યું કે પ્રોફેસર જયારે જાહેરમાં રાજકીય સવાલો પર બોલે છે ત્યારે અમને ગુંચવાડામાં નાખી દે છે. અમના જે વિચારો છે એને માટે જાહેરમાં એમ કહેવાય છે કે એ નેશનાલીસ્ટ પક્ષના એક ઘણા જવાબદાર ભાગના વિચારો છે.

ગુરૂવારે ડૉ. ફરવુઅર્ડ કેપ ટાઉનથી જો'બર્ગ ગયા હતા અને ત્યાં સભા ભરશે. આ સભા જો'બર્ગમાં થશે અને તેમાં નિર્ણય લેવાશે છેલ્લા થોડા સમયથી પ્રોફેસર ડયુ પ્લેસીસનો અને ફરવુઅર્ડનો સંબંધ વધુ અને વધુ બગડતો જાય છે. નેશનાલીસ્ટ પક્ષ અને યુનાઈટેડ પક્ષને સંયુકત કરવાની યોજના લઇ જયારે પ્રોફેસર વડા પ્રધાન પાસે ગયા હતા ત્યારે તેમની વચ્ચે સૌથી વધારે અંતર પડયું હતું. એ યોજનાનો અસ્વીકાર કરતા ફરવુઅર્ડે એક નિવેદન બહાર પાડી જણાવ્યું હતું કે પ્રોફેસર ડયુ પ્લેસીસના વિચારો નેશનાલીસ્ટ પક્ષના નથી.

વિરોધ પક્ષના નેતા ગ્રાફને પ્રોફેસરે કહ્યું કે આફ્રિકા થોડા વખતમાં કાળુ સંસ્થાન થઈ જશે તેથી આપણે ગોરાઓએ એક સંપ થઇ ઉભવું જોઇએ. જો બીજો સારો નેતા ન મળે તો વડા પ્રધાન ફરવુઅર્ડની સત્તા નિચે સંગઠણ કરવું એવી તેમની સુચના હતી પ્રોફેસરે જણાવ્યું કે નેશનાલીસ્ટ પક્ષના વિદ્વાન સભ્યો ઈલાયદાપણા ઉપર વગર વિચાર્યું બોલીને પોતાની રાજનિતીનું દેવાળુ કાઢે છે.

અમેરીકા કંઈ બાજુ?

યુનોમાં ઘાનાનો જે પ્રતિનિધિ છે તેને યુનાઇટેડ સ્ટેટસના પ્રતિનિધિને પ્રશ્ન કર્યો કે અમેરીકા ઘાના તરફ કે આફ્રિકા તરફ છે કે પછી જે લોકો અમને કચડી રહ્યા છે તે તરફ છે.

આફ્રિકાનું ઉત્થાન વિશ્વ માટે કેવું છે? એ વિશે બોલતા મી. ડેન્યલ ચેપમેને જણાવ્યું કે આફ્રિકા યુનાઇટેડ સ્ટેટ અને બીજા દેશોની મૈત્રી ઇચ્છે છે પણ ફ્રાંસ તેમજ બ્રિટન રશીયા સાથે એને વૈર નથી બાંધવું, કોલોનીયલ પાવર તરફથી અમને મદદ મળે તે કરતાં અમે અમેરીકાની શીધી મદદને વધુ આવકારીશું. આફ્રિકામાંથી ગોરાઓને ચાલ્યાં જવાનું કહેવામાં આવે છે એ એમ નથી સુચવતું કે પ્રત્યેક ગોરો ચાલ્યો જાય પણ જે "ગોરાવાદી" હોય તે ચાલ્યો જાય. "અમારે અમારા ઉત્થાન માં ગોરાઓના સહકારની જરૂર છે જેને વડે અમે અમારા ઘણા ઉદ્યોગો ઉન્નત કરી શકશું.

બુસીયા પક્ષનો વિરોધ

ઘાનાને બ્રિટન તરફથી એક લાકડાની બનાવટની સ્પીકર માટેની ખુરસી જે ઘાના આઝાદ થયું ત્યારે ભેટ અપાઈ હતી તેને વિધી પૂર્વક આ અઠવાડીએ ધારાસભામાં લઇ જવામાં આવી હતી. આ વિધી ૪૦ મીનીટ ચાલી હતી અને તે દરમ્યાન ફકત પાંચ માણસોએ તેમાં ભાગ લીધો હતો. પ્રો. બુસીયા કે જે યુ. પક્ષના નેતા છે તેમને પત્રકારોને જણાવ્યું હતું કે આજે ઘાનામાં જે વાતાવરણ છે એ કેટલું ગંભીર છે એ બતાવવા અમે આજની ઉજવણી માં ભાગ નહોતો લીધો અને જયાં સુધી ડૉ. નકરૂમાની હત્યા કરવાની શંકાના આરોપ માટે જે બે જણને પકડવામાં આવ્ય છે તેમનો ખરો ન્યાય નહી થાય ત્યાં સુધી અમે ધારાસભામાં દાખલ નહીં થઇએ.

વિરોધ પક્ષના નેતા બુસીયાએ જણાવ્યું કે ડીકટેટરશીપ એ ઘણી ભયંકર વસ્તુ છે અને તે દેશને નાશ તરફ લઇ જશે. ઘાનાની પ્રજાને અપીલ કરતાં તેઓએ જણાવ્યું કે બ્રિટનમાં જેવું પ્રજાસત્તાક છે તે ધોરણે અહીં સ્થપાય એ તરફ આપણી વળણ રાખવી જોઇએ.

આફ્રિકા માટે ઘાના સૌથી સારામાં સારી સેવા ત્યારેજ કરી શકે કે જયારે તે બતાવે કે આઝાદી કેવી કીમતી અને જરૂરી છે.

આર્ય સંસ્કૃતિ એ કંઈ દારિદ્રયને વરેલી નથી

ભૂદાન પદયાત્રા કરી રહેલ વિનોબાજીએ એક વાર્તાલાપ દરમીયાન—એવી ભારપુર્વક હિમાયત કરી હતી કે ભારતમાં હાલ જે ઘોર ગરીબાઇ પ્રવર્તે છે તે નાબુદ થવી જ જોઇએ—પણ આધ્યાત્મિક મુલ્યોની અવગણના ન થાય તે રીતે આ કાર્ય થવું જોઇએ. શ્રી વિનોબાજી ને જે એવો પ્રશ્ન પુછવામાં આવ્યો હતો કે "આઝાદી પછી બાપુના માર્ગે સરકાર નથી ચાલી રહી અને બહુ જ જલદી તે બાપુનું શિક્ષણ ભૂલી જઇ તેથી ભૌતિક મુલ્યોની સ્થાપના થઇ રહી છે તેમ તમને નથી લાગતુ?" તેના જવાબમાં તેમણે કહ્યું હતું કે એ વસ્તુ વિચારવાની છે કે આર્ય સંસ્કૃતિ એ કંઇ દારિદ્રને વરેલી નથી પરંતુ હીંદુસ્તાનમાં જે દારિદ્ર આજે છે તે અપ્રતિમ છે, અને તે જવું જ જોઇએ. ભાગ્યે જ બીજો કોઈ દેશ હશે કે જયાં આટલું દારિદ્ર હશે, માટે જ અહી જે કાંઇ યોજનાઓ થશે તેમાં દારિદ્ર વિરૂદ્ધ અને ગરીબી વિરૂદ્ધ ઝઝુમ વાનું રહેશે.

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૭૩)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૨૭ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૫૯.

આફ્રિકાનર પ્રોફેસરોને ચેતવણી

પ્રોફેસર ડયુ પ્લેસીસ અને ફરવુઅર્ડ વચ્ચે જે ઘર્ષણ થયું તેને પરીણામે એમને બોર્ડમાંથી કાઢી મુકવામાં આવ્યા એ જોતાં દરેક આફ્રિકાનર સમજી લે કે એ દિવસો હવે પાસે આવતાં જાય છે કે તેઓ ગોરા હોય, આફ્રિકાન્સ ભાષા બોલનારા હોય કે નેશનાલીસ્ટ પક્ષના સભ્ય હોય પણ તેમની સલામતી નથી.

ડો. ફરવઅર્ડ આપણને જણાવી દે છે કે; તેઓજ એક માત્ર બધાના હિંત ચીંતક છે અને તેથી તેઓ જુદા જુદા મતોને શાખી લે તેમ નથી. આ બીનાથી આપણે આશ્ચર્ય પામવાની જરૂર નથી.

નાઝીવાદની એ એક ખુબી છે કે, તે બીજાના વિચારોને દાબી દઇ ગુલામ બનાવી દે છે. ઈલાયદાપણું એ પણ નાઝીઝમ અને કોમ્યુનીઝમનું એક રૂપ છે. જ્યાં સુધી એ વાદનો બલી કાળી ચામડીનો માનવી બન્યો ત્યાં સુધી ગોરાઓને તેની ખરાબ બાજુ ન જણાઇ. જ્યારે ઇંગ્લીશ બોલનાર ગોરાને એના છાંટા ઉડયા ત્યાર સુધી આફ્રિકાનરને પોતે સહી સલામત છે એમ જ લાગ્યા કર્યું, આજે હવે જયારે આફ્રિકાનર પ્રોફેસરો સામે ફરવુઅર્ડ બંદુક ધરી ઉભા છે ત્યારે તેઓ ચેતશે એમ માનીએ.

સાબ્રામાંથી ડો. ફરવુઅર્ડ નીકળી ગયા ત્યારે એમ કહેવામાં આવ્યું કે સાબ્રા ભયાનક રીતે લીબરલ થતુ જાય છે. તે ઘડીથીજ સાબ્રા અને નેશનાલીસ્ટ પક્ષ વચ્ચે જે ફુટ પડી હતી તે ધીમે ધીમે વધુ પહોળી થતી ગઇ. આ વસ્તુ સ્થિતિ આ સમયમાં ઘણી સંતોષજનક છે અને તેથી આપણને આશા ઉત્પન્ન થાય છે કે જાતીભેદના સવાલને આપણે શાંતીથી ઉકેલી શકશું.

આજે જે ઇલાયદાપણુ અને બીજા બીન-ગોરાઓપર અન્યાયો પ્રવર્તે છે તેનો દોષ ફકત સરકારનોજ નથી પણ સમભાગે આફ્રિકાનર યુનીવરસીટીનો પણ છે. સારા સાઉથ આફ્રિકનો અને ખાસ કરી બીન-ગોરાઓ, આ લોકો પોતાના કુકર્મનું પ્રાયશ્ચીત કેવી રીતે કરે છે તે આતુરતા પુર્વક જાણવા ઈન્તેજાર છે. ખરેખર જ તેઓ પ્રાયશ્ચીત કરવા જ માગતા હોય તો તેઓએ આ દેશમાંથી રંગભેદને સાવ દુર કરી દેવો જોઇએ.

બીન-ગોરાઓએ નેશનાલીસ્ટો તરફથી ઘણા અન્યાયો સહન કર્યા છે આથી ગમે તેવા રૂપમાં જાતીભેદ કે રંગભેદ તે હવે શાખી લે તેમ નથી, ગોરા અને કાળા વચ્ચે જીવનના જે મુલ્યવાન આદર્શો હોય છે તે બન્નેને સંગઠીત કરવા ભાગ ભજવશે. પણ તે ત્યારે જ કે જયારે આજની સરકાર આ દેશને નાશ તરફ ધકેલી રહી છે તેમાંથી નેશનાલીસ્ટો તેને બચાવશે તોજ તેવો સમય આવશે.

બેકારીનો પ્રશ્ન

ડરબનની હીંદી કોમમાં હાલ ઘણી બેકારી જણાય છે.—તે સાથે સાથે જન્મ પ્રમાણ ઘણુ વધતુ જણાય છે. આ જોતા લાગતા વળગતાએ ચાપતા ઇલાજ લેવા ઘણા જરૂરી જણાય છે. જો તેમ નહીં થાય તો 'આ બેકારો એવા અનેક ધંધા કરશે કે જેનાથી નાગરીકો ભયમાં મુકાશે. પેટની ભુખ માણસ પાસે અનેક ન કરવાના ધંધા કરાવે છે. એક તરફ આવી બેકારી છે જ્યારે બીજી તરફ ગૃહીણીઓ ઘર કામ, અને ગાર્ડન કામ માટે કે વોશીંગ આયર્નીંગ માટે કામ કરનાર નથી મળતાં એવી બુમો પાડે છે. આ દેશની સામાજીક સંસ્થાઓએ આવા કામ કરનારને કામ પુરા પાડવા કોશીશ કરવી જોઇએ.

વિશમી સદીમાં પ્રવેશતું સીકીમ

હિમાલયના મધ્ય પ્રદેશમાં આવેલુ નાનુ સરખુ સીકીમ પ્રદેશ વિશમી સદીમાં હવે પ્રવેશે છે. આ દેશમાં આજ સુધી જમીનદારી પ્રથા શરૂ હતી. ૩૩ કરોડ રૂપીયાનો પાંચ વર્ષનો પ્લેન ત્યાં શરૂ કરાયો છે એમાંના ૨ કરોડ ૪૦ લાખ રૂપીયાનો ખરચ થઇ પણ ગયો છે. તે વડે ત્યાં મોટા ભાગની પ્રજાને આધુનીક સગવડો પુરી પાડવામાં આવી છે.

શાળાઓ ઇસ્પીતાલો વિગેરે બંધાય છે. ખેડુતો હજી પોતાનો માલ બજારોમાં ખચ્ચર પર નાની પગથી પરથી લઇ જાય છે. જયારે કયાંક કયાંક મોટા રસ્તાઓ બંધાયા છે અને જીપમાં માલ લઇ જવામાં આવે છે.

એશીયાનુ સૌથી નાનામાં નાનુ આ સ્ટેટ છે છતાં હીંદની સરહદપર આ ખુબ મહત્વનો દેશ છે. પશ્ચિમ દીશામાં નેપાલ, પૂર્વમાં ભૂતાન, દક્ષિણમાં હીંદ, અને ઉત્તરમાં કોમ્યુનીસ્ટ રાજ્ય ટીબેટ આ દેશની ફરતે છે. ૧૪૫૦૦ ફીટ ઉચ્ચે નાથીલા પાસ કરીને આવેલો રસ્તો ટીબેટ અને આ દેશને સાંકળે છે.

સીકીમ હીંદનો એક ભાગ છે. ૧૯૫૦માં જે સંધી થઇ હતી તેમાં હીંદે અમુક જવાબદારીઓ પોતાને શીરે લીધી હતી. પણ આંતરીક વહીવટ તે સ્વતંત્ર રીતે કરે છે. સૌથી મોટામાં મોટી અડચણ એની ઉન્નતીમાં આવે છે એ એની પર્વત માળાઓ છે. ૨૮૧૪ ચોરસ માઇલ એનો વીસ્તાર છે. એની ભુમીની નીચામાં નીચી સપાટી સમુદ્રની સપાટીથી ૭૦૦ ફુટ ઉચી છે અને ઉચામાં ઉચી સપાટી ૨૮૧૪૬ ફીટ ઉચી છે કે જે હમેશા બરફથી છવાયલી રહે છે. આ ઉચી ટોચનો પ્રદેશ કાંચન જંગા શીખરને એક કીનારે નેપાલની સરહદ પર છે. પા ભાગ કરતા પણ જરાક વધારે આ પ્રદેશનો ભાગ જંગલ છે. જંગલના લાકડાનો ઉપયોગ તેઓ હજી બરાબર સમજ્યા નથી. ફર ટીંબર આ પ્રદેશમાંથી દર વર્ષે દેશને કાંઇ પણ નુકશાન કર્યા વગર ૧૮ લાખ ઘન ફીટ લાકડું તે મેળવી શકે છે. હવે તે પોતાના પ્લેન મુજબ ઘરો બાંધવાની યોજના હાથ ધરનાર છે.

શ્રી રામકૃષ્ણ પરંહસનો જન્મોત્સવ

ડરબનના રામકૃષ્ણ મઠ તરફથી શ્રી રામકૃષ્ણ પરંહસનો જન્મ દીન બોલટન હોલમાં તા. ૨૨-૨-૫૯ના બપોરના ઉજવવામાં આવ્યો હતો. હોલ ચિક્કાર ભરાયો હતો. મંચ ઉપર રામકૃષ્ણ પરંહસનો મોટો ફોટો ફુલોથી શણગારી મુકવામાં આવ્યો હતો ફુલો અને નાની દીપીકાઓથી વાતાવરણ પવિત્ર જણાતુ હતું.

મંચ ઉપર પ્રમુખ સ્થાને મી. જોર્કોન ન્ગુબાને હતા. તેમને પોતાનાં ભાષણમાં જણાવ્યું કે, એક ખ્રિસ્તી અને આફ્રીકન તરીકે તેમને પ્રમુખસ્થાન આપવામાં આવ્યુ છે તેથી તેઓ ઘણા પ્રભાવીત થયા છે. "હું માનુ છું કે આ બહુમાન મને આપવામાં આવ્યું છે."

વધુમાં તેઓએ ઉમેર્યુ કે, રામકૃષ્ણ જે માનવતાના ફેલાવા માટે જીવ્યા તે માનવતા આ દેશમાં ફેલાય એમ હું ઇચ્છું છું. આ મંચ ઉપર ખ્રિસ્તી, જ્યુસ, મુસ્લીમ અને હીંદુને સંગઠીત કર્યા છે તે ઘણું ઉમદા છે."

ફિર્તનો એક આફ્રિકન યુવતી, એક યુરોપીયનભાઇ અને હીંદીઓ તરફથી ઘણી સારી રીતે ગવાયા હતા.

મી. ન્ગુબાનેએ વધુમાં કહ્યું આ ધર્મનો પાયો માનવ માત્ર પ્રત્યેક ચાહના ફેલાવવાનો છે તેમજ આઝાદી અને સુખ શાંતી બધા માટે હોવા જોઇએ કે, જેવા પોતાને જરૂર છે, એવી વિચાર ધારા ફેલાવવી જોઇએ.

આપણા દેશવાસીઓને સંગઠીત કરવા અને માનવતા માટે લડવા રામકૃષ્ણ મીશન પોતાનો ફાળો આપશે જ. "મને હીંદી તત્વજ્ઞાન માટે ઘણુ માન છે." ન્ગુબાનેએ વધુમાં કહ્યું અને તેથી રામકૃષ્ણ મઠની સ્થાપનાને તેઓ આવકારે છે.

ડો. હીલડા કુપરે રામકૃષ્ણના જીવન વિશે સભાજનોને સમજાવ્યું હતું. ત્યાર પછી ડો. ઝેગલીય જેઓ મુસ્લીમ છે એમને પણ રામકૃષ્ણ પંથની કેટલીક માન્યતાઓ કુરાન અને ખ્રિસ્તની માન્યતાઓ સાથે સરખાવી હતી.

અંતમાં સ્વામી નિશ્ચલાનંદજી ઘણાં લાગણી ભર્યા અને તેજસ્વી શબ્દોમાં બોલ્યા હતા. તેઓએ જણાવ્યું કે, દુનીયામાં ભેદો નાબુદ થવા જોઇએ. રંગભેદ, ધર્મભેદ, શ્રીમંત ગરીબના ભેદ વિદ્વાન અભણના ભેદ, આ એક ન ઇચ્છવા જોગ વસ્તુ છે. મારા ગુરૂના પ્રતાપે હું આજે મનુષ્ય તરીકેનું મારૂં કાર્ય કરૂં છું. 'આ દેશમાં આપણે બધા માનવો તરીકે એક સાથે રહીએ અને આપણી ઉન્નતી થાય. કોલેજોમાં શાળાઓમાં શિક્ષણ અપાય છે પણ એ શિક્ષણ માનવને માનવતા નથી આપતુ. ફકત ડીગ્રીઓ આપે છે. આપણે માનવતા મળે એ માટે આ મઠની સ્થાપના કરવામાં આવી છે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

આર્ય સંસ્કૃતિ એ કંઈ દારિદ્રયને વરેલી નથી

(પરેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

ભૌતિક અને આધ્યાત્મિક મુલ્યો

જો કે આજે તો આખી દુનીયા ભૌતિક સુખપરાયણ છે તેમ ભારત પણ છે. ભારતની એટલી વિશેષતા છે કે ત્યાગ અને સંયમની વાત કોઈ સમજાવે તો સમજી શકે. જો કે, આવું કદાચ મને હું ભારતમાં રહ્યો તેથી જ લાગતુ હશે. પણ બીજા દેશ માં પણ આ રીતે સમજનાર લોકો હશે. આજે વિશેષ કરીને અમેરીકા વગેરે દેશોમાં તે અંગે કહે તો હું ધારૂ છું કે તેમને આવી વાતો ગમે. તેમને એટલા માટે ગમે કે ઘણી સંપત્તિ વધી ગઈ તો પણ કોઈ સુખ નો અનુભવ નથી થતો. આથી તેઓ ત્યાગ અને સંયમ અંગે જાણવા ઉત્સુક છે.

"આપણે ત્યાં ત્યાગ અને સંયમ તો પહેલેથી સંસ્કૃતિમાં પડેલાં છે. જો કે આજે દરિદ્ર છે તેમાંથી મુક્ત થવું જ જોઈએ. જે યોજના સરકારની પાસે છે તેમાં અનેક દોષો હોવા છતાં ઉત્પાદન વૃદ્ધિ ભૌતિક સુખો વધારવાની વાત કરે છે તે કોઈ પણ સરકાર કરી શકે. પણ તે આધ્યાત્મિક મૂલ્યોની વિરૂદ્ધમાં ન જાય એટલું જ જોવાનું અને આજે પંડીતજી પણ બોલે છે ત્યારે પણ આધ્યાત્મિક મુલ્યો અંગે બોલે છે, માત્ર ભૌતિક મુલ્યો અંગેજ નથી બોલતા, પરંતુ દેશમાં દારિદ્રય જોઈને તેમનું મન રડે છે.

ગાંધીજી અને નહેરૂ

"બાપુના અને પંડીતજીના આર્થીક વિચારોમાં પહેલેથી જ ફરક હતો. પંડીતજીની જે મનઃસ્થતિ છે તે મારી પણ છે. હું પણ વિજ્ઞાન યુગની અને વિજ્ઞાનની બહુ કદર કરૂં છું. બાપુ હીંદુસ્તાનની પરિસ્થિતિ પુરેપુરી જાણતા તેથી તે પરિસ્થિતિને લક્ષમાં રાખી કામ ગોઠવવું જોઈએ તેમ માનતા. વિજ્ઞાનના તે વિરોધી નહોતા. એથીજ રેંટીયો કાંતતા પણ તકલીની વાત મેં કરી અને ઘરે ઘર રેંટીયો નહિ પણ તકલી પહોંચી શકશે એમ વિચાર્યું એટલે તેને પણ દાખલ કરી. તેની સાથે રેંટીયાને સુધારવા માટે તેમણે એક લાખ રૂપીયાનું ઈનામ પણ જાહેર કરેલું હતું. ૧૦ ત્રાકવાળા રેંટીયાની વાત હતી. અંબરની શોધ તે વખતે થઈ હોત તો જરૂર તેને એક લાખ રૂપીયા મળત. એટલે બાપુ ઓજારોને સુધારવામાં માનતા. તેઓ એમ પણ માનતા કે લોકોને કામ આપવું એ મહત્ત્વનું છે અને મોટી યોજના અને થોડા લોકો તેના કરતાં નાની નાની યોજનાઓ અને વધુ લોકો *Mass Production* નહિ પણ *Production By Masses* તેમ તે કહેતા. આમ તે વિજ્ઞાનની વિરૂદ્ધમાં હતા. અને હવે તમે જોશો કે પંડીતજી પણ નાની યોજનાઓ અંગે બોલવા લાગ્યા છે. જો કે મોટી યોજનાઓ તેમણે જ શરૂ કરેલી પણ તેમણે અનુભવે તે સુધાર્યું".

આધ્યાત્મિક મહત્વ

"પંડીતજીએ બાપુનુ શિક્ષણ છોડયું નથી. તે પણ આધ્યાત્મિક મુલ્યો પર ભાર મુકે છે. હવે તેમનામાં અને બાપુની વાતોમાં બહુ ફરક નથી રહ્યો. આપણી અને એમની વચ્ચે થોડા ફેર તો રહેવાનો જ. આ આઠ–દસ વર્ષ માં અમારી વચ્ચે સાત–આઠ વખત મળવાનું થયું છે. અમારી મીટીંગ વાર્ષીક મુલાકાત કહી શકાય તેવી હોય છે. અને મેં જોયું છે કે અમે ઘણા નજીક આવીએ છીએ. તેઓ જ બદલાય છે તેવું નથી; તે તો બદલાય છે જ કારણ કે તેમની તે નમ્રતા છે, પણ આપણે પણ બદલાઈએ છીએ. ૮–૧૦ વર્ષ પહેલા મારી જે ભૂમિકા હતી અને આજે છે તે એક જ છે, તેવું હું ખાતરીપુર્વક ન કહી શકું.

પરદેશી લોનનું જોખમ

"પશ્ચિમની લોન લઈ સરકાર વિકાસ કાર્યો ગોઠવી રહી છે તે મોટો ભય નથી?" એવા પ્રશ્નના ઉત્તરમાં શ્રી વિનોબાએ જણાવ્યું હતું: "પશ્ચિમની લોન લઈ તેના આધારે કામ કરવું તે ઉચિત નથી. પછી ભલે તેમાં કોઈ શરત ન હોય. મહા સત્તાઓ સાથે શરતો ન થઈ શકે, તે તો શરતો વગર જ કાબુ રાખી શકે, શરતો નથી માટે સુરક્ષિત જ છીએ તેવુ કોઈ નહિ માને. પંડીત જવાહરલાલજી પણ આ જાણે છે. તે છતાં લોન લે છે; કારણ કે તેમને ઉતાવળ છે. લોન લેવાય છે તે આપણે ખર્ચ કરીએ છીએ તેના કરતાં ઘણી ઓછી છે. મદદનું પ્રમાણ ઘણું ઓછું છે. પરદેશી લોન પરજ આપણા રાષ્ટ્રનુ ઘડતર થઈ રહ્યું છે તેવું માનવું તે ખોટું છે. ઘડતર તો એક રીતે રાષ્ટ્રશકિતને આધારે જ થઈ રહ્યું છે. જો કે બીજી રીતે તે નથી પણ થઈ રહ્યું. રાષ્ટ્રશકિતને આધારે નથી થઈ રહ્યું એ એટલા માટે કે તે જ નશકિતને આધારે નથી થતું, ટેક્સથી થાય છે. ટેક્ષથી થાય છે તે પરહસ્તે થાય છે, સ્વહસ્તે ન કહેવાય.

સવાલ: મનની ઉપરની ભુમિકા જે છે તેની સાધના કેવી રીતે કરાય?

વિનોબા: માણસ જે ક્ષણે તેના મન પર અસર થાય છે તે પહેલી ક્ષણ તે જવા દે તો મનથી ઉપર જવાનો રસ્તો ખુલ્લો થાય છે. કોઈ આપણને તમાચો મારે તો ભલે ગુસ્સો થાય, પણ પહેલી ક્ષણે તે બહાર ન નીકળવો જોઈએ તો આપોઆપ તેનું પરિણામ એ આવે કે મનનો ક્ષોભ ઓછો થાય. મા મરી ગઈ તો પહેલી ક્ષણે દુઃખી ન થવું. બીજી ક્ષણે જે થોડું ઘણું થવાનું હોય તે થાય. એ રીતે મનની ભૂમિકાને જીતાશે. આ એક વ્યાવહારિક વસ્તુ છે. મનને એ રીતે તઈયાર કરવું જોઈએ.

લંડનનો પત્ર

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

૧૯–૨–૧૯૫૯.

આફ્રિકા બ્યુરોનો વિરોધ

લંડનની આફ્રિકા બ્યુરો સંસ્થાની કાર્યવાહી સમેતીના એક ડાયરેકટર રેવ. માયકલ સ્કોટ છે તેને હાલમાં જાહેર કર્યું છે કે; મધ્ય આફ્રિકાના ફેડરેશનના વડા પ્રધાન અને સરકારે ૧૯૬૦માં આઝાદી મેળવવાની માંગણી કરી છે પણ તે પહેલા તેઓએ જાતી સવાલનો વિચાર કર્યો નથી. 'મેનચેસ્ટર ગાર્ડીયન' છાપાએ આ વિશે લખ્યું છે કે; "આફ્રિકન બ્યુરો સંસ્થાનું નિવેદન જણાવે છે કે સર વિલાંસ્કી અને એની સરકારની નીતી એવી છે કે; બહુમતીનો તે વિચારજ કરતી નથી. તે ઉપરાંત બ્યુરો આ પ્રદેશમાંથી કોમીવાદને નાબુદ કરવા ઈચ્છે છે એટલે કે કોમી બેઠકો નહી રહે. આમ કરવું ત્યારે જ સારૂ થશે કે જ્યારે બધાને મતાધિકાર આપવામાં આવ્યો હશે અને બધાને પુરતુ પ્રતિનિધિત્વ મળશે. જાતીભેદનો નાશ કરી બધાને સમાન હકો અપાય એ બ્રીટનની સરકારે જોવાનું રહેશે.

કેનીયાનો કેસ

મચારીયાના નયરોબીમાં ચાલી રહેલા કેસમાં જોમો કેન્યાટાએ જે ખોટી જુબાની આપી હતી તેનો કેસ હાલ ચાલી રહ્યો છે. ડી. એન. મીટ કે જેઓ મચારીયાના વકીલ છે તેઓએ જણાવ્યું હતું કે હું કેન્યાટ ને જુબાની માટે બોલાવવા ઈચ્છું છું કારણ આ કેસ ઘણો ગંભીર છે. કેન્યાટા જો નિર્દોષ ઠરશે તો મી ટોમ મ્બોયા સાથે એક મતે કામ કરશે કે કેમ એ વિચાર માંગી રહે છે. કેનીયામાં ઘણી ટોળીઓ છે અને તે આપસ આપસમાં સંપીને નથી રહેતી. કેન્યાટાની ટોળી ને ટોમ મ્બોયા નહોતો ગમતો. આ બધુ જોતા આની અસર આગળ જતા કેવી પડશે તે કહી ન શકાય.

ગીલબર્ટ અને શીલીવાન ઘાનામાં

અમે વિચારતાં હતાં કે ઘાનામાં રાજ્યનો કોઈ થોડો વિરોધ કરે અને એક દમ જેલમાં કેમ પુરવામાં આવે છે. અંતે અમુક કેસો કોર્ટે ચઢયા છે. ૧૮મી ડીસેંબરે યુનાઈટેડ પક્ષના નેતા અને તેના સાથી કે જેને ઘાનાના વડા પ્રધાનને મારી નાખવાનું કાવતરૂં કર્યું હતું. તેઓ પાસે એક નોંધ મળી આવી હતી કે જે એકાદ રમુજી નાટકમાં શોભે તેવી જણાતી હતી. ડીટેકટીવ નોવેલની જેમ આ નેતાએ કેટલાક લશ્કરી કપડાઓ બીલ્લા સાથે ખરીદી ચોક્કસ જગાએ મોકલ્યાનું કહેવાય છે. સાક્ષીઓનું કથન સાંભળતાં જાણે એમ જણાય કે પુરાના કોઈ બળવાનો ઈતિહાસ તે થોડા ફેરફાર સાથે જણાવે છે. ઓફીસરે જ્યારે અંતમાં જણાવ્યું કે હું જ્યારે તેમને પકડવા ગયો ત્યારે તેમની પાસે કાંઈ હથીયાર નહોતા. ત્યારે રમૂજ ઉચ્ચ ટોંચે પહોંચી હતી. આપણે આશા રાખીએ કે આ સાધારણ બળવાખોરોને હદપાર કરી ઘાનાની લોકશાસન વાદ માં ન માનનારી સરકાર છુપાઈ ન રહે.

નાઈજીરીયામાં શિક્ષણ

નાઈજીરીયામાં કેળવણીનું ધોરણ ઘણુ પછાત હોવાથી ટેલીવીઝન ઉપર કેળવણી અપાય છે. આ નાઈજીરીયન સરકાર તરફથી યોજના ઘડાઈ છે. એટલે કે સરકાર કોમેજ અને આ ટેલીવીઝનને એક નવા હથીયાર તરીકે વાપરશે. જેનાથી નાઈજીરીયાનો સવાલ ઉકલવામાં ઘણી મદદ થશે.

વિનિત જોડણી કોશ

(ગુજરાતી ટુ ગુજરાતી ડીકશનરી.)

ગુજરાત વિદ્યાપીઠનો – કીંમત ૧૮/૯

મળવાનું ઠેકાણુ: આ ઓફીસ

'Indian Opinion'

P. Bag, Durban, Natal.

સ્મૃતિ પ્રસંગો:— જોષી

(એક અવલોકન)

ભારતીય દક્ષિણ આફ્રિકાની ભિન્ન-ભિન્ન સામાજીક પ્રવૃતિઓમાં ઘણી વ્યક્તિઓનો ફાળો રહ્યા કર્યો છે.

ગુજરાતી સાહિત્ય અને પત્રકારિત્વની પ્રવૃતિનો નહિવત્ ઇતિહાસ જોતાં આપણને અવશ્ય થોડીક વ્યક્તિઓ યાદ આવી જાય છે.

ગુજરાતી પત્રકારિત્વ સૌથી પ્રથમ પ્રાતઃસ્મરણીય ગાંધીજીએ શરૂ કરેલ. તેમના વખતના 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' ના ખાસ અંકો અને નિસર્ગોપ્રચાર વિગેરેના બધુ ગ્રન્થો સદા ચીરંજીવ રહેશે. ત્યાર પછી સ્વ. શ્રી મણીભાઇ ગાંધીએ—જેમણે દશકાઓ સુધી 'ઇન્ડીયન ઓપિનિયન'નું નિયમીત સંચાલન કરેલ; એમના લેખો ખાસ કરી અગ્રલેખો સદા માર્ગ દર્શક રહેતા. ભાષા સાદી, હૃદય સ્પર્શી રહેતી. પોતાના વિચારો થોડા શબ્દો અને વાક્યોમાં રજી કરવાની એમની અનોખી રીત હતી. કેટલાય કટોકટી ના સમયે તેમણે લખેલા 'ઇન્ડીયન ઓપિનિયન'ના અગ્રલેખો અમર અગ્ર લેખોનાં અવતરણો સંપાદીત થઇ ગ્રંથસ્ત થાય તો દક્ષિણ આફ્રિકા જ નહિ પણ બૃહદ ભારતીય પત્રકારિત્વને એક કીંમતી ગ્રંથ મળી જાય!

શ્રી. પ્રાણશંકર સોમેશ્વર જોષીએ જુદાં જુદાં પત્રો દ્વારા પત્રકારિત્વ—ગુજરાતી ને અંગ્રેજી પત્રકારિત્વની નિશંક સેવા બજાવી છે. એમનું વિપુલ ગ્રંથસ્ત અંગ્રેજી અને ગુજરાતી સાહિત્ય દેશ વિદેશ નોંધનીય સત્કાર પામ્યું છે. અહિં ધરટ લંડનવાળા ભાઇશ્રી લહરી ને કેમ વિસરી શકાય? માત્ર દક્ષિણ આફ્રિકા જ નહિ પણ ગુજરાતે સત્કાર્યું છે એવાં યોગ વિષયક, ધાર્મીક અને તત્વજ્ઞાનનાં ૨૫–૩૦ નાનાં મોટા પુસ્તકો એમણે રચ્યાં છે. કાવ્યો ખાસ કરીને ભજનો ઉપર તેમનો હાથ સારી રીતે બેસી ગયો છે. પ્રશંસનીય એ છે કે એમનું સર્વ સાહિત્ય વિના મુલ્યે અપાયું છે. એમણે સદ્વાચનની પરબ બેસાડી છે.

અહિં શ્રી જોષીનાં નુતન પ્રકાશન સ્મૃતિ પ્રસંગોનું અવલોકન રજુ થાય છે. તે પહેલાં થોડુંક આવશ્યક કહેવાય તો અસ્થાને નહિ ગણાય. ભારતીય દક્ષિણ આફ્રિકાની કોઇ સંસ્કાર કે સાહિત્ય પ્રવૃતિ નહિ હોય જેમાં એમનો સીધો કે આડકતરો ફાળો. પ્રોત્સાહન અને પ્રેરણા નહિ હોય.

એક વખત એવો હતો જ્યારે ૪૦ ગ્રી સ્ટ્રીટ અનેક યુવકોનું પ્રેરણાધામ હતું. કેટલાય યુવકોને એમણે કલમ પકડાવી પ્રેરણાનાં પીયુષ પાએલ. પરંતુ કોઇ દ્રવ્યોપાર્જનમાં તો કોઇ જીવન સંગ્રામના વંટોળમાં અટવાઇ ગયા અને એમ એક પ્રકારનો લેખક સમુદાય રચવાની એમની ઇચ્છા ફળીભૂત નહિ થઇ.

એમના ગ્રંથોમાં ભારતીય દક્ષિણ આફ્રિકાનો વિકાસ, વિટંબણા, ખૂબીઓ, ખામીઓ એમણે રજુ કર્યાં છે. ૫૦–૧૦૦ વર્ષ પછી કોઇ વિદ્વાન સંશોધક ભારતીય દક્ષિણ આફ્રિકામાં રસ લેશે ત્યારે તેને સંપુર્ણ કડીબદ્ધ તઇયાર માહિતી મળશે.

હાલમાં બહાર પડેલ પુસ્તક સ્મૃતિ પ્રસંગો લેખકની વિવશતા, શોધનશીલતા અને સંવેદન શીલતા રજુ કરી જાય છે. વિષયોનો તલસ્પર્શી અને ઉંડો અભ્યાસ બતાવે છે. વર્ષોથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં વસ્યા કેટલાય ભારતીયોને ખબરેય નહિ હોય એવી વિગતો રજુ કરે છે.

ભારતીય દક્ષિણ આફ્રિકાના ઘડતર માં ભોગ આપનાર એક એક વ્યક્તિ ઓનો તેમાં નિર્દેષ કરાયો છે. આવા પ્રકારનાં પુસ્તકો સ્વાભાવિક રીતે આત્મ કથાનાં એક અંગ જેવાં હોય છે અને અજાણ્યે અહંલક્ષી બની જાય છે આ પુસ્તકને એવું અહંલક્ષી બની જતું અટકાવવા લેખકે પુરી તકેદારી રાખી છે.

વર્ષો પુર્વે વાંચેલ ઘણું કરીને ન્યુઝીલેન્ડના એક લેખકનું પુસ્તક *I and my memoirs* યાદ આવી જાય છે. એના લેખકે લખ્યું હતું "સ્મૃતિ સંવેદનો—સ્મૃતિ પ્રસંગો રજુ કરતું પુસ્તક વાચક જેટલું જ લેખકને વહાલું હોય છે. એમાં એની વ્હાલામાં વ્હાલી સ્મૃતિઓ હોય છે અને એને અહંલક્ષી કહી કોઇ ટીકા કરે ત્યારે તેનું હૃદય ચીરાય છે."

શ્રી જોષીનાં પુસ્તકની અનુક્રમણિકા જોતાં કેટલાંક પ્રકરણો પુસ્તકો રૂપે અવતરે તેમ ઇચ્છીએ અને તો જ એ વિષયોને સંપૂર્ણ ન્યાય મળ્યો કહેવાય.

પુ. ગાંધીજીનાં કર્મક્ષેત્ર અને વસવાટ સ્થાનોને લેખકે ચીરંજીવ બનાવ્યાં છે, એમાં એમની લાગણી પ્રધાનતા જણાઇ આવે છે. આ આલ્બીમર્લી સ્ટ્રીટ જ્યાં મહાત્મા રહેતાં. અહિં એમની એટર્નીની ઓફીસ હતી અહીં તેમણે પ્રવચનો આપ્યાં હતાં. અહિં તેઓ સુતા બેસતા વી.વી.

મેઝવેલી (જોંબર્ગ)ના એક શિખર ઉપરનું શહીદોનું સ્મારક, સત્યાગ્રહ સમયનાં શહીદ વલ્યામાને અંજલી. એવાં એવાં કેટલાંય સ્મૃતિ અવશેષો એમણે સંઘર્યાં છે, ગુજરાતી ભાષાનાં પાઠ્ય પુસ્તકોમાં પ્રવેશ પામી શકે તેવા એમાં કેટ કેટલાય ફકરાઓ છે. દા. ત. પુજ્ય ગાંધીજીનાં અસ્થિ દક્ષિણ આફ્રિકામાં આવ્યાં તેનું જળ વિસર્જનનું વર્ણન કરતાં તેમણે લખ્યું છે.

"આજે પૂ. બાપુ સદેહે દક્ષિણ આફ્રિકા ન આવી શક્યા, પણ ઇશ્વરી સંકેત પ્રમાણે તેમની ભસ્મ આવી...

૧૯ જુલાઇ, ૧૯૪૮ની ઉષા પ્રગટી ત્યારે અગ્ગેની સરિતાનાં અને હીંદી મહાસાગરના જળ સંગમે પૂ. બાપુના સ્વજનો, મિત્રો અને ટ્રાન્સવાલના તથા કેપના હીંદી પ્રતિનિધિઓની હાજરી વચ્ચે સ્ટીમ લોંચમાં પ્રાતઃ કાળની પ્રાર્થના ગવાઇ અને રામધુન થઇ. પૂ. બાપુના પુત્ર શ્રી મણીલાલ ગાંધીએ પિતાનાં મોંઘા મુલા અસ્થિને જળ સમાધિ આપી, અસ્થિનાં છેલ્લાં સન્માન પ્રસંગે ઘણાંએ અશ્રુબીંદુ સાર્યાં."

પ્રસ્તુત પુસ્તક થોડીક છબીઓથી પણ શોભીતું બન્યું છે ભારતથી સુદુર રહી કરેલ સાહિત્ય સાધના ગુજરાતી સાહિત્ય માં સ્થાન પામશે.

આપણે સૌ જાણીએ છીએ કે શ્રી જોષીજી હવે દક્ષિણ આફ્રિકા પાછા ફરનાર નથી; તોય તેમનું પુસ્તકો દ્વારા અક્ષરદેહ મિલન તો ઇચ્છીશું જ.

"કોઇ એક"

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ ક્લીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩–૧૫૫૪.

વિભ્રમ

...પેલા રાજા પાસે એક બિલાડો હતો. એણે એનું નામ 'સિંહ' રાખ્યું હતું. એક દિવસ રાણીએ કહ્યું, "મહારાજ, વાદળ તો સિંહ કરતાં વધુ ચઢિયાતાં છે. એની ગર્જના ઉંક સ્વર્ગ સુધી પહોંચે છે." આથી મહારાજે બિલાડાનું નામ સિંહ બદલીને "વાદળ" રાખ્યું.

પણ યુવરાજને એ ન ગમ્યું—"મહારાજ, વાદળ કરતાં બળવાન તો વાયુ હોય છે." રાજાના મનમાં આ વાત ઠસી ગઇ, પણ મંત્રીએ કહ્યું "અન્નદાતા! વાયુ કરતાં બળવાન તો દીવાલ હોય છે. ગમે તેવો પવન હોય તો પણ એને એ અટકાવી શકે છે." આ સાંભળીને સરસેનાપતિએ કહ્યું કે "ક્ષમા કરજો મહારાજ, દીવાલ કરતાં તો ઉંદર વધુ શક્તિશાળી હોય છે, કારણ કે એ દીવાલમાં છેદ કરી શકે છે. એટલે એનું નામ ઉંદર રાખો. વિદુષક પણ કેમ રહી જાય! એણે કહ્યું "સ્વામી, ઉંદર કરતાં તો બીલાડાની તાકાત વધારે હોય છે, મારા અભિપ્રાય પ્રમાણે આપ એનું નામ 'બીલાડો'જ રાખો:" કથાનો સંકેત માર્મીક છે મતલબ કે બીજાના વ્યક્તિત્વનો અંચળો ન ઓઢો. તમે જે છો તે જ રહો. તમારૂં પોતાનું જ રૂપ તમને પ્રકાશિત કરશે, મહિમામય એવું બીજાનું નામ નહીં!

—ચીની ત્રિપિટક.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ,

હોલસેલ મર્ચન્ટસ અને સીધો માલ હીંદ તથા પાકીસ્તાન તથા પરદેશથી મંગાવનાર

અમારે ત્યાં

જથ્થાબંધ: અગરબત્તી, કેરમ બોર્ડ, સાડીઓ, હીંદની બંગડીઓ, પીત્તળ અને ચાંદીના વાસણો, ભેટ આપવાની વિવિધ ચીજો તથા મોટા પ્રમાણમાં જરમન બનાવટના ભીતના, ટેબલના, તથા નિચે મુકવાના ઇલેકટ્રીક લેંપ સ્ટેન્ડસો મળશે.

આજેજ લખો અથવા મળો.

હુસેન એન્ડ સન્સ

૧૧૬ ક્વીન સ્ટ્રીટ, ડરબન. બોકસ ૨૧૬૮, ફોન ૨૭૩૪૮/૯.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

શ્રીમતી વિદ્યાબેન નિલકંઠની જીવન ઝરમર

તા. ૭ ડીસેંબર ૧૯૫૮ના શ્રીમતી વિદ્યાબેને દેહ ત્યાગ કર્યો હતો. તેમના અંતિમ સંસ્કાર વખતે જાણીતા સમાજ સેવકોએ તેમને ભાવ ભીની અંજલી આપી હતી. સ્વમસ્થ ૮૯ વર્ષના હતાં અને અંત લગી બનતી સમાજ સેવા કર્યો કરતાં હતા.

શ્રીમતી વિદ્યાબહેનનો જન્મ ઇ. સ. ૧૮૭૬માં ગુજરાતના તે કાળના મશહૂર્ ધર્મ સુધારક સરદાર ભોળાનાથ સારાભાઇને ત્યાં થયો હતો. ભોળાનાથ સારાભાઇનાં પુત્રી બાળાબહેન એમનાં માતુશ્રી થાય. એમના પિતા ગોપીલાલ માણેકલાલ ધ્રુવ પણ અમદાવાદના વતની હતા.

વિદ્યાબહેને ૧૮૯૧માં મેટ્રીકની પરીક્ષા પસાર કરી ને ૧૮૮૯માં બાર વર્ષની વયે એમનું લગ્ન સુરતના (સર) શ્રી રમણભાઇ મહીપતરામ નીલકંઠ સાથે થયું. ૧૯૦૧માં વિદ્યાબહેન ગુજરાત ના પ્રથમ સ્નાતિકા (બી. એ) થયાં. જે જમાનામાં કન્યાઓને પ્રાથમિક શિક્ષણ આપવાની અગત્યતા પણ કોઇ ને સમજાતી નહોતી તે જમાનામાં શ્રીમતી વિદ્યાબહેને બી. એ.ની પદવી પ્રાપ્ત કરી, અને તે કેવી રીતે! નાની ઉમરે લગ્ન થવાથી સંસાર–વ્યવહાર ચલાવતાં અને બાળક ઉછેરતાં ઉછેરતાં એમણે કોલેજનું શિક્ષણ પણ મેળવ્યું અને પદવી પણ પ્રાપ્ત કરી. માત્ર પદવી જ નહીં, પણ જેને કેળવણી કહી શકાય એવું જ્ઞાન મેળવ્યું.

વિદ્યાબહેનની પ્રાથમિક કેળવણી "રા. બ. મગનભાઇ કન્યા શાળા" માંથી શરૂ થયેલી. લગ્ન પછી એઓ મેટ્રીક થયેલાં. ગુજરાત કોલેજમાં બી. એ.માં એમણે "તત્વજ્ઞાન અને તર્કશાસ્ત્ર"નો વિષય લીધો હતો. તે વેળા સ્વ. પ્રો. કાશીરામ દવે અને આચાર્ય આનંદશંકર ધ્રુવ જેવા પ્રથમ કોટીના વિદ્વાનો એમના પ્રાધ્યાપકો હતા. તત્ત્વજ્ઞાન સાથે યુનીવર્સીટીમાં બી. એ.માં એઓ પહેલાં આવ્યાં હતાં ને તેથી ગુજરાત કોલેજમાં ફેલો નિમાયાં હતાં તે જ વર્ષે એમનાં નાનાં બહેન સૌ. શારદા બહેન સુમંતરાય મહેતા પણ એમની સાથે જ સ્નાતિકા (બી. એ) થયેલાં. આમ આ બંને બેનો ૧૯૦૧માં ગુજરાતની પહેલી બે સ્નાતિકાઓ થઇ હતી. ગુજરાતના સ્ત્રી શિક્ષણના ઇતિહાસમાં આ પ્રસંગ અસાધારણ હતો. તે વેળા એમને અમદાવાદની "સોસ્યલ એન્ડ લિટરરી એસોસીએશન" તરફથી માનપત્ર આપવાનો મેળાવડો પણ થયો હતો.

એઓ ગુજરાત વિદ્યા સભા (વર્નાક્યુલર સોસાયટી)ના ૩૦ વર્ષ મંત્રી ને હાલમાં પ્રમુખ હતાં. અમદાવાદની ગુજરાત સાહિત્ય સભાના એઓ આજ સુધી પ્રમુખ હતાં. ૧૯૩૨માં લખનઉમાં મળેલી અખિલ હીંદ મહિલા પરિષદના એઓ પ્રમુખ ચુંટાયાં હતાં. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદનાં એઓ પહેલાં સ્ત્રી–પ્રમુખ હતાં. એઓ અમદાવાદ સુધરાઇ શાળા બોર્ડના પ્રમુખ ને સુધરાઇના ઉપ-પ્રમુખ હતાં. અમદાવાદના મહિપતરામ રૂપરામ અનાથાશ્રમ ને બીજી અનેક સાર્વજનિક સંસ્થાઓ સાથે એઓ સંકળાયેલાં હતાં. ૧૯૨૭ના જળપ્રલય વખતે એમની સેવાની ગાંધીજીએ પ્રશંસા કરી હતી. ૧૯૩૦માં સુધરાઇએ ખોલેલી માધ્યમિક શાળામાં એમણે સેવાભાવે કામ કર્યું હતું. ૧૯૩૯માં તેઓ કોંગ્રેસની આયોજન સમીતીનાં સભ્ય નિમાયાં હતાં. ૧૯૫૬માં એમને કર્વે વિદ્યાપીઠ તરફથી લખવા માંડયું હતું. "મહિલામિત્ર" વાર્ષીકનું એઓ સંપાદન કરતાં: અને "સ્ત્રી બોધ", "ગુણસુંદરી," આદિ માસિકોમાં પણ લખ્યા કરતાં. ૧૯૪૩માં વડોદરામાં મળેલી સાહિત્ય પરિષદના એઓ પહેલાં ને આજ સુધી ગણીએ તો છેલ્લાં સ્ત્રી–પ્રમુખ તરીકે ચુંટાયાં હતાં. વર્ષો પર એમણે "બાલસાહિત્ય" વિશેનો એક નિબંધ સાહિત્ય પરિષદમાં વાંચ્યો હતો.

* *

સુધરાઇમાં ને સરકારમાં એમનો મોભ્ભો ઘણો સારો હતો. ૧૯૧૮માં એમને સરકારે એમ. બી ઇ.નો ખિતાબ અને ૧૯૨૬માં "કૈસરે હીંદ"નો ચાંદ એનાયત કર્યો હતો.

એમનાં પુસ્તકોમાં "સુધાહાસિની" અને "હીંદુસ્તાનમાં સ્ત્રીઓનુ સામાજીક સ્થાન" વગેરે મુખ્ય છે. એ અનુક્રમે ૧૯૦૭ને ૧૯૧૫માં પ્રકટ થયાં હતાં.

આટલી વિદ્વત્તા અને આટલી જાહેર પ્રવૃત્તિ છતાં એ સાચાં ગૃહિણી પણ હતાં શ્રી રમણભાઇ નીલકંઠ અને શ્રી વિદ્યાબહેનનું ઘર અને એમનું આતિથ્ય, સાચી કેળવણી, સાચું જ્ઞાન, ખરેખરી વિદ્વત્તા અને સંસ્કાર કોને કહેવાય તેનું પ્રત્યક્ષ ઉદાહરણ પુરૂં પાડતું.

સ્ત્રી જાતિની અવદશા ટાળવા માટે અને દુઃખી સ્ત્રીઓને કોઇ પણ રીતે સહાય કરવા માટે એમણે ભારે પરિશ્રમ લીધેલો અને એવા કામ માટે એઓ સદાકાળ તત્પર રહેતાં. એમની એ સેવાઓનું વર્ણન કરવા બેસીએ તો એક મોટો નિબંધ થઇ જાય! જ્ઞાન, વિદ્યા, પદવી, ધન, બુદ્ધિવૈભવ કે સેવાકાર્ય કશાનું યે અભિમાન કે મગરૂરી એમને સ્પર્શી નહોતી. તેમને જોતા તેઓ ઘણા સાદા અને સાધારણ ગૃહિણી જેવા લાગતા અને તેથીજ એ સંસ્કારમૂર્તિ સૌના આદરનું પાત્ર બની શક્યાં.

જ્યોર્જ વોશીંગ્ટન એક વેળા રસ્તા પરથી પસાર થતા હતા, ત્યારે સામે મળેલા એક હબસીએ પોતાની હેટ ઉંચી કરી એને માન આપ્યું. એના સ્વિકારમાં વોશીંગ્ટને પણ પોતાની હેટ ઉંચી કરી. રંગદ્વેષના ઓળા ત્યારે ય ચારે કોર ભટકતા હતા લોકોમાં ઊંડે ઊંડે ઉચનીચના ભેદભાવો વસ્યા હતાં આ બનાવ નજરે જોનાર મિત્રોએ આ વલણની ટીકા કરી. એના જવાબમાં વોશીંગ્ટને કહ્યું.

"તમે એમ ધારો છો કે, એક ગરીબને અજ્ઞાન હબસીને પણ હું મારા કરતાં સભ્યતામાં ચઢી જવા દઉં!"

મુંબઇના રહેઠાણનો ઉકેલ

ગાંધી સ્મારકનિધિ અને ભુદાન સેવા કાર્યાલયના ઉપક્રમે મણીભુવન ખાતે યોજાયેલ એક સભામાં બોલતાં ફ્રાંસના જાણીતા સમાજ–સુધારક ફાધર-એબે પીયરે મુંબઇના રહેઠાણના પ્રશ્નનો ઉકેલ સુચવ્યો હતો. તેઓ ભુદાન આંદોલનના પ્રણેતા અને પ્રવર્તક આચાર્ય વિનોબાજીને મળવા માટે જ ખાસ ફ્રાંસથી ભારત આવ્યા છે, અને તેઓ ૫મી જાન્યુવારીએ પાલનપુર નજીક વિનોબાજીને મળ્યા હતાં.

પાદરી પીયરેએ મણીભુવન ખાતે બોલતાં જણાવ્યું હતું કે "ભારતમાં ગરીબ અને પીડીતો ઘણા છે અને એમના જેવો પ્રશ્ન પશ્ચિમમાં નથી એવી સામાન્ય રીતે પૂર્વમાં પ્રવર્તતી માન્યતા ભ્રામક છે. મારા અનુભવ પરથી કહું છું કે પેરીસ અને ન્યુયોર્ક જેવા પશ્ચિમના અગત્યનાં શહેરોમાં ફુટપાથનીવાસીઓ કદાચ મુંબઇ કરતાં વધારે હશે અને એમાંની વૃદ્ધ માતાઓ તથા નાનાં બાળકોને શીયાળામાં બરફમાં રીબાતા જોઇએ તો આપણું હૈયું દ્રવિત થઇ ઉઠે. પરંતુ રહેઠાણના આવા પ્રશ્નનો ઉકેલ પણ મને ધમા-મસીહે દેખાડયો છે.

મુંબઇના નિવાસના પ્રશ્નના ઉકેલ અર્થે સૌ પ્રથમ ચાર–છ સેવાભાવિ સ્વયંસેવકો તઇયાર થવા જરૂરી છે ત્યાર બાદ મુંબઇ શહેરથી દુર મફત જમીન મેળવવી જોઇએ. શ્રમયજ્ઞથી સાદા અને સોંઘા મકાનો બાંધવાની શરૂઆત કરવી જોઇએ. આમ કરવાથી ધનવાનોને માનસીક આંચકો પહોંચશે અને રહેઠાણની મુસીબત ટળી જશે."

આમળ બોલતાં એમણે કહ્યું હતું કે "ભૂમિ અને સંપત્તિના દાન માગવાની આચાર્ય વિનોબાજીની સર્વોદય ચળવળ જેવી જ લગભગ અમારી ચળવળ છે. દુઃખીઓનાં દુઃખો વહેંચવાથી દીન-ગરીબોના પ્રશ્નો ઉકેલાય છે એવી ફીલસુફી પર રચાયેલ અમારાં આંદોલને પશ્ચિમના શ્રીમંતોની સુતેલી માનવતાને સર્વોદય પ્રવૃત્તિની જેમ જ જગાડી છે. "હું સર્વોદય નેતા આચાર્ય વિનોબાજીની મુલાકાતને ઘણું મહત્ત્વ આપુ છું કારણ કે એ મુલાકાત દ્વારા જ હું ભારતની આ મહાન ક્રાન્તીકારી ચળવળ અને એના નેતા જોડે વ્યાંક્ત ગત પરિચયમાં આવી અને અમારી ચળવળનો માર્ગ વધુ સ્પષ્ટ જોઇશ.

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીલ્કની, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઇઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શણગારવા માટે જથ્થાબંધ રીબનો મળી શકશે.

બચ્ચાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીફાયત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંબોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં ફુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના બ્રોચર્સ મળશે.

ઠેકાણું: માબરો હેટસ (પ્રો.) લી.
લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેટ મેન્યુફેકચરર,
ફોન: ૮૩૫-૭૯૯૧ પહેલે માળે,
બોકસ ૫૨૫૭. માસ્ટર મેન્સન્સ
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેસ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાકટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિકટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકીંગપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, ફલડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેકસ, પરસનલ ટેકસ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ કલીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને શાંઘાઈ ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9032. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

તાજું ઉમદા ફ્રુટ

આંબા અલાવ, લીલી અળદ, રતાળ અને સુરણની મોસમ ચાલુ છે. આદુ પેની ૮ રતલ, લસણ શી. ૧-૩ રતલ.

પાપડ નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

કપુરી અને ચેવલી પાન બજાર ભાવ, પોસ્ટેજ જુદું. બારકીક ગોલ શી. ૧૦-૬ લાંબી અને રકવેર બારકીટ શી. ૧૧-૬ ડઝન.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

હીંદની મોટામાં મોટી વિમાની કમ્પની તમારી સેવામાં

—ધી—

ન્યુ ઇન્ડીયા ઇન્સ્યુરન્સ

કંપની લીમીટેડ

સાઉથ આફ્રિકાના એકજ મુખ્ય પ્રતિનિધિ

રૂસ્તમજી જાલભાઇ રૂસ્તમજી

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ,

ડરબન – નાટાલ.

સેવા અને નિર્ભયતા

માટે અમને મળો.

બધી જાતના વિમાઓ અમે ઉતારીએ છીએ.

પી. ઓ. બોકસ ૧૬૧૦.
રેસીડેન્સ : ૧૧૧ ઇલેવન્થ એવન્યુ,
ડરબન.

ટેલીફોન્સ:
ઓફીસ: ૨૫૮૪૫
રેસીડેન્સ : ૩૬૪૧૩.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સમાચાર સંગ્રહ

—સાઉથ આફ્રીકામાં આપણા પ્રવેશ ને સો વર્ષ ૧૯૬૦માં થશે ત્યારે તેનો ઉત્સવ ઉજવવા માટે જે સંસ્થા સ્થપાઈ છે તેને ૮મી માર્ચના એક પરીષદ બોલાવી છે જેમાં આ ઉજવણી કેવી રીતે કરવી એ ચર્ચવામાં આવશે.

—જાપાની પદ્ધતિએ ઘઉં અને ચોખા નો પાક ઉગાડવા ઉત્તર પ્રદેશની સરકાર દસ લાખ કાર્યકરોને આવતા વર્ષમાં તઇયાર કરવા ઇચ્છે છે.

—ભારતમાં અનાજનો જથ્થાબંધ વેપાર સરકાર હસ્તક રહેશે અને તેથી ખેડુતોને સારો ભાવ મળશે તેમજ નફાખોરી અટકાવાશે. કાળા બજારને પણ તેનાથી અવકાશ નહી મળે.

—ભારતમાં સુંદર ગોઠવણી કરનાર ઇંગ્લીશ અખબાર કલકત્તાના "સ્ટેટ મેન્ટને" પ્રથમ ઇનામ મળ્યું છે. હીંદુસ્થાની અખબારોમાં દિલ્હીના "હીંદુસ્તાન"ને મળ્યું છે સુંદર માસીક માટે "ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડીયા"ના ૧૯૫૮ના વર્ષાંકને મળ્યું.

—મદ્રાસ પાસે ૧૫૦૦૦૦ કિલોવોટનું વિજળી મથક રશીયાની સહાયથી સ્થાપવામાં આવ્યું છે આ સૌથી મોટુ ભારતનુ વિજળી મથક છે.

—અખિલ ભારત દાકતર પરીષદ કટક ખાતે ભરાઇ હતી તેમાં વરસે ૬૦ લાખની વસ્તી વધે છે તે સામે દાકતરોને કુટુંબ નિયોજન કરવા શ્રમદાન કરવાની હાકલ કરવામાં આવી હતી. તેમજ સરકારને જન્મ વેરો નાખવા અરજ કરવામાં આવી હતી.

—મુંબઇના ડો. વી. એન. શિરોડકરે એક એવી શોધ કરી છે જેથી વારંવાર જે સ્ત્રીને ૩–૪ કે વધુ માસ થતા ગર્ભપાત થાય છે તેને નાની શસ્ત્ર ક્રીયા પછી અટકાવી શકાય. આ શોધને જરાક ફેરફાર સાથે લાંબી વાટાઘાટો ડોક્ટર સાથે કર્યા પછી અમેરીકાના નિષ્ણાંત ડોકટરે અપનાવી છે. અને ૮૭ ટકા આ શોધ સફળ થઇ છે.

—એક સર્પ પ્રેમી ભાઇ પાચળમાંવકર નહેરુને મળવા ગયા હતાં ત્યારે જીવતો સાપ તેમને હાર તરીકે પહેરાવ્યો હતો. ૧૯૩૪માં ગાંધીજીને એક ભાઇએ એમ જ સાપ ગળે પહેરાવ્યો હતો.

—આલબામાંના લીટીલ રોકમાં થએલા બસ સત્યાગ્રહના પ્રણેતા ડો. કીંગ દીલ્હી ગયાં હતાં તેઓએ જણાવ્યું કે "અહીંસાનું શસ્ત્ર ન્યાય અને હક મેળવવા સૌથી ઉત્તમ છે પછી તે હીંદમાં હોય કે આફ્રિકામાં."

—લંડનની ઓકસફોર્ડ યુનીવર્સીટીના ૩૦ આફ્રિકન વિદ્યાર્થીઓએ યુનીવર્સીટીમાં જાતીભેદ આફ્રિકામાં કરવામાં આવે છે તે સામે પોકારો કર્યો હતાં.

—કચ્છ તથા ખંભાતના વિસ્તારમાં સાગરને તળીએ તેલ નીકળવાની શક્યતાં વધારે છે. આની શોધ ઘણી ખર્ચાળ છે છતાં એકંદરે ફાયદાકારક મનાય છે.

—દક્ષિણ રોડેશીયા પણ હવે દક્ષિણ આફ્રિકાને પગલે અનુસરતું હોઇ ત્યાં પણ રંગભેદનો મજબુત દુર્ગ ઉભો કરવા સોલ્સબરી અને બુલવાયો એ બે શહેરના એકત્રિત આફ્રિકન કામદાર વિસ્તારો બનાવાશે. જેની રૂએ બીન ફેડરલ આફ્રિકનોને એ વિસ્તારમાં કામ ધંધો મળી શકશે નહિ.

—સામ્યવાદી ચાને સુગંધી કાપડ ઉત્પન્ન કર્યું છે, અને અત્યારે હોંગકોંગ માં તે બહુ જ લોકપ્રિય બની રહ્યું છે. પાંચ વખત ઠંડા પાણીમાં ધોવાતાં સુધી આ કપડાની સુગંધ ટકી શકે છે.

—જુન માસમાં સેન્ટ એન્ડરૂસ ખાતે રમાનારી કોમનવેલ્થની મહીલા, ગોલ્ફ ટુર્નામેન્ટમાં સાઉથ આફ્રિકા કેનેડા, ન્યુઝીલેન્ડ ઓસ્ટ્રેલીયા, બ્રીટન વિગેરે દેશોની મહીલાઓ ભાગ લેનાર છે.

—અમેરીકામાં નિગ્રો બાળકોને કાયદેસર ગોરા બાળકો સાથે શાળામાં ભણવાની છુટ અપાઇ છે.

—કેનીયા ધારાસભાના આફ્રિકન સભ્યો જ્યાં સુધી બંધારણ વિશે તેઓએ કરેલી માંગણીની વિધીસર ચર્ચા કરવાનું સરકાર કબુલસે નહીં ત્યાં સુધી તેઓ ધારાસભાનો બાયકોટ ચાલુ રાખશે. હીંદીઓએ પણ બાયકોટ કર્યો છે.

—કેનીયામાં જ્યારે રાજમાતા પધાર્યા ત્યારે તેમના સમારંભમાં આ સભ્યોએ ભાગ નહોતો લીધો અને રાજમાતાને કારણ જણાવી જણાવ્યું હતુ કે એને અમારી બેવફાઇ ન સમજતાં.

—અનાજ અને બળતણના ભાવો અમદાવાદમાં ઘણા વધતા ગયા છે. આથી સત્તાધીશોએ નફાખોરોને શિક્ષા કરવાનો અને ભાવ નીચે લાવવાનો નિશ્ચય કર્યો છે.

—મહીસાગરની નહેર યોજના વિચારાઇ રહી છે.

—વહાણ ખાતાના નાયબ પ્રધાનની કાર સામે કાળા વાવટાઓનો દેખાવ સુરત માં થયો હતો. અને તેમની કાર ઉભી રાખી એક યાદી આપવામાં આવી હતી. પ્રધાને ખાત્રી આપી હતી કે સરકાર પોતાનું બનતુ કરીને અનાજ ના ભાવો નીચે લાવશે

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ!

સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ!

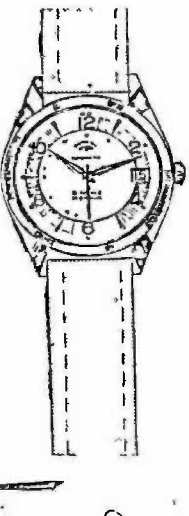

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

* રોમર
* રોટરી
* લેંકો
* રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ. પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે.

બોકસ ૫૬૮૮, ફોન: ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

સાભાર સ્વીકાર:

ગંગાબેન કાનજીભાઇ (જો'બર્ગ)	૨	૨	૦
કુસુમબેન શંકરલાલ ,,	૧	૧	૦
પાર્વતીબેન હરીભાઇ ,,		૧૦	૬
લક્ષ્મીબેન પરભુભાઇ કાલા		૧૦	૬
મણીબેન મગનભાઇ ,,	૧	૧	૦
લક્ષ્મીબેન નારણભાઇ દયાળભાઇ ,,	૧	૧	૦
દેવીબેન વલ્લભભાઇ રણછોડ		૧૦	૬
દિવાળીબેન માધાવભાઇ ઘણા		૧૦	૦
કુસુમબેન વલ્લભભાઇ ,,		૧૦	૬
પરભુભાઇ મંછાભાઇ ,,	૧	૧	૦
દેવીબેન ભાણાભાઇ ,,		૫	૦
કાશીબેન ,,		૫	૦
લાલભાઇ દુલ્લભભાઇ ,,		૧૦	૬
ભુલીબેન છોટુભાઇ પટેલ ,,	૧	૧	૦
અંબાબેન પટેલ ,,		૧૦	૬
શાંતાબેન ધીરૂભાઈ નાયક ,,		૧૦	૬
ગંગાબેન હરીભાઇ પટેલ	૧	૧	૦
એ. એચ. બાવા ,,		૧૦	૬
ડેકરાટ બ્રધર્સ ,,		૧૦	૬
એક બેન ,,		૧૦	૦
છગનભાઈ મોરારભાઇ મીઠાઇવાલા ,,	૨	૨	૦
ગોવીંદજીની દેશાઈ (ડરબન)	૨	૨	૦
ડાહ્યાભાઇ પ્રેમાભાઇ (ડરબન)	૧	૧	૦

—o—

મહિલા મંડળ ડરબન

શ્રી ડાહ્યાભાઇ પ્રેમાભાઇએ પોતાની પુત્રીના લગ્ન ખુશાલીમાં ડરબનની મહીલા મંડળ સંસ્થાને ભેટ રૂપે એક ગીન આપી છે તે મંડળ આભાર સાથે સ્વીકારે છે.

—o—

લગ્ન:

શ્રી ગામ કાદીપોરના છગનભાઇ મોરારભાઇ મીઠાઈ વાળાની સુપુત્રી ચિ. જમનાબેનના શુભ લગ્ન ગાંધી હોલ જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૫–૨–૫૯ ને દિને શ્રી ગામ ભાટપોરના શ્રી ઇશ્વરલાલ નારણજીના સુપુત્ર ચિ. પરમાનંદ સાથે થયાં છે. દયાળુ પરમાત્મા નવદંપતીનું કલ્યાણ કરો.

મહાશિવરાત્રી

જોહાનીસબર્ગનાં શ્રી કાશી વિશ્વનાથ મહાદેવજીનાં શિવમંદિર તરફથી મહા વદ ૧૪ તા ૧૦–૩–૫૯ને શનીવારે દિવસે તેમજ રાત્રિ દરમ્યાન શ્રી શિવશંકર મહાદેવજીની મહાશિવરાત્રી પુજન અને જાગરણ પાટીદાર હોલમાં થશે. આ અતિ પવિત્ર ધાર્મીક કાર્યક્રમમાં ભાગ લેવા ભાવિક ભાઇ બહેનોને નમ્ર આમંત્રણ છે વિગતવાર કાર્યક્રમ માટે હેન્ડ બીલ જુઓ.

લી. શિવમંદીરના સંચાલકો વતી
ભાણાભાઇ ફકીરભાઈ પટેલ,
જય શ્રી શંકર.
૪૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ફોન: ૩૩ ૮૩૫૧.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

હિંદનો પત્ર

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી) ૨૦-૨-૫૯.

ગરીબો માટે મફત કેળવણી

મુંબઇ ઇલાકાના જે બાળકોના વાલીઓ અથવા માબાપ વાર્ષીક રૂા. ૯૦૦ કરતાં ઓછું કમાતાં હશે તેમના બાળકોને બધુ શિક્ષણ મફત અપાશે. કોઇ પણ ધર્મ કે જાતીના ભેદ વગર આ યોજનાનો લાભ બાળકોને અપાશે. આ યોજના વિશે મુંબઇની ધારાસભામાં નાણા પ્રધાન ડૉ. જીવરાજ મહેતાએ બોલતા જણાવ્યું હતું કે; આર્થીક સમતોલપણુ દુર કરવા માટે આ એક પ્રાથમીક પગલું છે.

કલકત્તા સરઘસનું નગર

રાજ્ય સભામાં બોલતા પંડીત નહેરૂએ જણાવ્યું કે; કલકત્તાનું નામ બદલી એને "સરઘસ નગર" નામ અપાવવુ જોઇએ.

કેટલાક લોકો હમેશા સત્યાગ્રહ, વિરોધ, અને સરઘસો જ કરતા રહે છે તે વિશે બોલતા પંડીત નહેરૂએ કહ્યું કે; કલકત્તા વિશે જ્યારે જ્યારે તપાસો થઇ છે ત્યારે ત્યારે મને જણાયું છે કે; વિરોધના સરઘસો શિવાય ત્યાં બીજુ કાંઇજ નથી હોતું. વિરોધ કરવો સહેલો છે. અને તેથી આપણને કાંઇક ને કાંઇક વિરોધ કરવા માટે મળી જ રહે છે.

જે કોઇ પોતાની જમીન અથવા મકાન ભારતમાં ધરાવતા હોય અને વેંચવા માંગતા હોય તેઓ નિચલે સરનામે જણાવે.

H. SHANKER
1027 Quarry Road, Durban.
Phone : 885110

માનવી કરતા વધુ ઉંદરો

અનાજ ખાતાના નાયબ પ્રધાને જણાવ્યું કે; આ દેશમાં માનવીઓ કરતા ઉંદર ઘણા વધારે છે.

રાજ્ય સભામાં હેવાલ આપતા પ્રધાને હસતા હસતા જણાવ્યું કે મારા જ ઘરમાં માણસ દીઠ ૮ ઉંદરો છે.

ભુપત ગુપ્તા:—આપણી આ મધ્ય ધારાસભામાં કેટલા ઉંદરો છે?

રોપ:—ઉંદરો કે મુસ.

જાવાને ભેટ

જાવામાં રેલ સંકટ ગ્રસ્તોને મદદ કરવા માટે ભારતની સરકારે ૨૦,૦૦૦ રૂપીયાના તઇયાર કપડા વિમાન મારફતે ભેટ તરીકે જાકરાટા મોકલ્યા છે.

બનાવટી નોટો

મુંબઇની છુપી પોલીસે બનાવટી નોટો છાપતું મશીન અને તેના છાપનારી ટોળીને પકડી છે. તેઓ પાસે હજારોની બનાવટી નોટો હતી. આ બધી પરદેશી કરનસી નોટો હતી.

તરતુ ઉદ્યોગ પ્રદર્શન

ઉદ્યોગ અને કળાનુ તરતુ પ્રદર્શન ધરાવતી સ્ટીમર ૯૦ દીવસના સીલોનના પ્રવાસે જવા ઉપડી છે. આ પ્રદર્શન વેપારીઓ અને ઉદ્યોગ ખાતાની સહકારથી યોજાયું છે આવી યોજના આ પ્રથમ જ બનાવ છે.

નહેરૂનું રાજીનામુ

હીંદના વડા પ્રધાન પંડીત નહેરૂએ કોંગ્રેસની વર્કીંગ કમીટીમાંથી પોતાની ઇચ્છાથી જ રાજીનામુ આપી છુટા થયા છે.

રાષ્ટ્રીય સરકાર:—નહેરૂ

આચાર્ય કૃપલાનીએ મથાઇમાં બધા પક્ષોના સભ્યોના સહકારે સહકારી ખેતી કરવાની રાજ્યસભામાં અપીલ કરી હતી.

આનો વિરોધ કરતા પંડીત નહેરૂએ જણાવ્યું કે સમસ્ત પક્ષોના સભ્યોનો સહકાર લેવા જતાં કામ બગડવાનો સંભવ છે. આથી કોંગ્રેસ પક્ષ તે કામ કરશે. વિરોધી પક્ષો હમેશા વિરોધ કરી કામને સ્થગીત કરતા રહે એવો પુર્ણ સંભવ છે.

વિરોધી પક્ષ કોંગ્રેસમાં પણ છે એની યાદ કૃપલાનીએ દેવડાવી ત્યારે પંડીતજીએ જવાબ આપ્યો કે "એ સત્ય છે અને કદાચ પ્રજા સોશ્યલીસ્ટ પક્ષ સૌથી વધારે કોંગ્રેસની નજીક છે. છતાં પ્રત્યેક ચીજ તેનો સમય પાકે ત્યારે જ કરી શકાય છે.

વીન કાયદે પ્રવેશ

મુંબઇથી આવેલી સ્ટીમરમાં વિશ્રામ માવજી વેલજી અને મનજી નારણ મુલજી નામના ૧૮ વર્ષની વયના બે છોકરાઓ ઇમીગ્રેશનના કાયદાનો ભંગ કરી ગેરકાયદેસર રીતે ઇસ્ટ આફ્રિકાના બંદર મંબાસામાં દાખલ થતાં તેમને કોર્ટમાં ઉભા કરવામાં આવ્યા હતા. કોર્ટે તે બંનેને ગુન્હેગાર ઠરાવી તેમને એક એક વર્ષની જેલની સજા કરી જેલમાંથી છુટયા બાદ હીંદ પાછા મોકલી દેવા ફરમાન કર્યું છે. આ રીતે આવેલા એ બે સ્ટીમર મોમ્બાસા ખાતે ઉભી હતી ત્યારે સંડાસમાં સંતાઇ ગયા હતા, ત્યાંથી ઇમીગ્રેશન વાળાઓએ તેમને શોધી કાઢયા હતા.

નહેરૂની નવી જીવનકથા

વિશિષ્ટ દૃષ્ટિએ વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂની જીવનકથા લખવાનું કામ ભારત સેવક સમાજના માહિતી ખાતાના પ્રમુખ શ્રી રામનારાયણે ઉપાડયું છે. શ્રી રામનારાયણ અઠવાડીયામાં બે વખત શ્રી નહેરૂને એક એક કલાક મળે છે અને તેમને તેમના જીવન વિષે સવાલો પુછે છે.

શ્રી નહેરૂ કાંઇ પણ તઇયારી વગર આ સવાલોના જે જવાબો આપે તેને ટેઇપ રેકોર્ડ કરી લેવામાં આવે છે. આ સવાલ જવાબને આધારે તઇયાર થનારી જીવનકથા શ્રી નહેરૂના જીવન પર નવો પ્રકાશ ફેંકશે.

પાંચ પુસ્તકોનો સેટ

બાળક માટે એક પુસ્તક, નોવેલ અને બીજાં પણ વાંચવા ઉત્તમ પુસ્તકો. ફક્ત શી. ૬-૦.

'Indian Opinion'
Private Bag,
Durban. Natal.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના ઉનના જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—બુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટસ, શોલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા આમંત્રણ.

૬૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોકસ ૧૫૪૯.

પો. બો. ૫૩૬૦ —•— ટેલીફોન ૩૩-૫૬૨૦
ટેલીગ્રાફ એડરેસ: "ભગતકો"

ભગત બ્રધર્સ (પ્રો) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

હોલસેલ અને રીટેઇલ મર્ચન્ટ અને ઇમ્પોર્ટર્સ

ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઈંગ્લીશ ગ્રોસરી, દેશી માથામાં નાંખવાના જાત જાતના તેલો—અત્તરો, સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીન્યમના વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંગડીઓ- કેરમબોર્ડ અને સ્ટાપકર તથા બીજી અનેક દેશી ચીજો કીફાયત ભાવથી મળશે.

ટુંકી જાહેર ખબરો

ટુંકી જાહેર ખબરોના પૈસા અગાઉથી લેવામાં આવે છે.

જાહેર ખબરના દરો નીચે પ્રમાણે છે:

પહેલી ત્રણ લીટીના સીંગલ કોલમના શી. ૩. તે પછી દરેક લીટીની શીલીંગ એક.

તમારી ટુંકી જાહેર ખબરો અમને આપી, તમારા માલની જાહેરાત કરો.

લગ્ન નોંધ અને મરણ નોંધ તથા આભાર નોંધ (ટુંકમાં) શી. ૧૦-૬, મોટા હેવાલ છાપવાના પા. ૧-૧-૦.

ખાસ સવલત

લગાતાર ત્રણ વખત છપાનારી જા. ખ. ને ચોથી વખત મફત છાપી આપવામાં આવશે.

વ્યવસ્થાપક
'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન', પ્રાઇવેટ બેગ, ડરબન.

લીસ્ટ નં. ૩ બોધપ્રદ નવાં પુસ્તકો

જગતના ઇતિહાસનું સંક્ષિપ્ત રેખાદર્શન (જવાહરલાલજી)	૧૮	૦
મહાદેવભાઈની ડાયરી ભાગ ૧ લો (ગુજરાતીમાં નથી. હીંદીમાં જ છે)	૧૦	૦
,, ,, ,, ૨ જો ,, છે.	૧૨	૦
,, ,, ,, ૩ જો	૧૧	૦
,, ,, ,, ૪ થો	૮	૬
જીવનનો આનંદ (કાકા કાલેલકર)	૮	૩
અમારાં બા (વનમાળા નેવર)	૪	૬
કેળવણી વિકાસ	૩	૦
ચીન દેશનાં કથાનકો (મુકુલભાઈ કલાર્થી)	૨	૦
જાણવા જેવી વાતો ,, ,,	૧	૩
જીવન અને મરણ ,, ,,	૧	૩
ધર્મ સંસ્થાપકો ,, ,,	૧	૩
પચાસ પ્રેરક પ્રસંગો ,, ,,	૨	૦
પ્રતિભાનું પોત ,, ,,	૧	૩
બજરાજ ,, ,,	૨	૬
બોધક ટીકડીઓ ,, ,,	૨	૦
મોટા માણસનાં મન ,, ,,	૨	૦
શીલ અને સદાચાર ,, ,,	૧	૩
શેખ સાદીની બોધ કથાઓ ,, ,,	૧	૬
સંત સમાગમ ,, ,,	૧	૩
માનવ જીવનનું ઝવેરાત ,, ,,	૧	૩
પ્રાચીન શીલ્પ કથાઓ (ગોપાળદાસ જી. પટેલ)	૧	૬
ગાંધીજીનો વિનોદ (લલ્લુભાઈ મકનજી)	૨	૦
બાપુના બા ને પત્રો (મણીલાલ ગાંધી)	૨	૬
કસ્તુરબા સ્મારક અંક (ઈ. ઓ.)	૧	૬
ગાંધી ,, ,, ,,	૩	૦
ગોલ્ડન જ્યુબીલી ,, ,, (ફીનીક્ષ)	૧	૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી ભાષાંતર પાઠ માળા (ભાગ ૪ થો છે.)	૨	૦

લીસ્ટ નં. ૪ નવાં પુસ્તકો

વિનીત જોડણી કોશ (ગુજરાત વિદ્યાપીઠ) નવી આવૃત્તિ		૧૮	૦
જગતના ઇતિહાસનું રેખાદર્શન (જવાહરલાલજી) બે ખંડ ભેગા	૧	૨	૬
,, ,, ,, ખંડ બીજો		૧૫	૦
મારી જીવન કથા (જવાહરલાલજી)		૧૫	૦
મારૂં હિંદનું દર્શન ,,	૧	૦	૦
મારી જીવન કથા (રાજેંદ્ર પ્રસાદ)	૧	૦	૦
જીવન પ્રદીપ (કાકા કાલેલકર)		૫	૦
ઇન્દુને પત્રો (જવાહરલાલજી)		૨	૬
ઠક્કર બાપા (કાંતિલાલ શાહ)		૧	૩
ગીતા મંથન (કિશોરલાલ મશરૂવાળા)		૧	૩
ગીતા ધ્વનિ ,, ,,		૧	૩
ગાંધી સાહિત્ય સુચી (અંગ્રેજી-ગુજરાતી-હીંદી વગેરે પુસ્તકોનું લીસ્ટ)		૫	૦
હજરત મહંમદ અને ઇસ્લામ		૨	૦
નવલ ગ્રંથાવલિ (સ્વ. નવલરામ પંડયા) ૮–૦ હવે અડધી કીંમતે		૪	૦
એને ચરણે (એક વાર્તા)		૨	૩
મરૂ કુંજ (મ. ત્રીકમજી)		૨	૦
સ્મરણ યાત્રા (કાકા કાલેલકર) ઘટાડેલો ભાવ		૫	૦
જોડણી કોશ નાનો ખીસ્સા માટે (આમાં ફકત અર્થ વિનાના શબ્દો છે.)		૩	૦
વિશ્વ શાંતિ (ઉમાશંકર જોશીનું એક ખંડ કાવ્ય)		૧	૦
આપણું હિંદુસ્તાન		૫	૦
શ્રાદ્ધના તેર દિવસો (વિનોબા ભાવે)		૧	૦
ગ્રામ વિદ્યા પીઠની ભુમિકા (નાનાભાઈ ભટ્ટ)		૧	૩
ઈસપનાં પાત્રો (બાળકોને માટે રમુજી ચિત્ર સહ વાતો)		૨	૬
ધર્માત્મા ગોખલે (ગાંધીજી)		૧	૯
હિંદ સ્વરાજ્ય (મ. ગાંધીજીના હસ્તાક્ષરમાં) ,,		૪	૦

Indian Opinion P.Bag, DURBAN, Natal.

ખુશ ખબર !

તમારા ખર્ચેલા પૈસાનું પુરૂવવતર મેળવો. દેશમાંથી આવો કે દરિયાપારથી, ફરવા માટે આવો કે બીઝનેસ અર્થે, પણ દરબાન આવવાનું બને તો ઉમંગ ભેર ચાલ્યા આવો.

પણ કયાં ?

નામ અને શરનામું તમારી ડાયરીમાં લખી રાખો

માઉન્ટ એવરેસ્ટ વેજીટેરીયન લૉજ

૧૨૬—૧૨૮ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, — ડરબન. — ફોન : ૬૭૫૭૨.

કારણ

આ એક એવું સ્થળ છે કે જયાં સ્વચ્છતા, સુઘડતા, સુવ્યવસ્થા અને આરામના દર્શન થાય છે અને જયાંથી સ્ટેશન બજાર, બંદર નજીક પડે છે જેથી સમયનો બચાવ અને હરવા ફરવામાં મોજ આવે છે?

(૧) બહાર ગામ કે પરદેશથી આવનાર પેસેન્જરો માટે અગાઉથી ખબર આપશો તો રહેવા સુવા માટે રીઝરવેશન થઇ શકશે.
(૨) ભોજનના પ્રબંધપર જાતિ દેખરેખ રખાય છે.
(૩) લગ્ન અને તહેવારો માટે દરેક જાતની સ્વાદિષ્ટ, સાત્વીક મીઠાઇ શુદ્ધ ઘીમાંજ બનાવીએ છીએ.
(૪) બહાર ગામના ઓર્ડરોપર પુરતું ધ્યાન આપવામાં આવે છે. એક વખત ઓડર આપી ખાત્રી કરવા ભલામણ છે.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

બી-આઇ

મુંબઇ કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

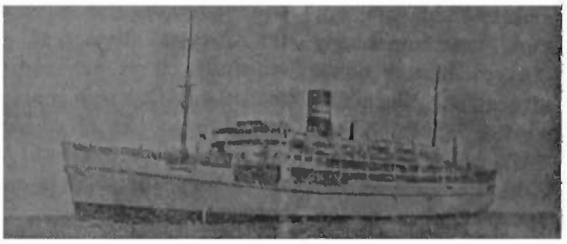

સ્ટીમર કરંજા ૧લી માર્ચ ૧૯૫૯ના આવશે અને કરાંચી થઇ મુંબઇ જવા ૬ઠ્ઠી માર્ચ ૧૯૫૯ના ઉપડશે.

મુંબઇ અથવા કરાચીનું ભાડું.

ફર્સ્ટ ક્લાસ	એક	ખોરાક	વગર	પા. ૭૨-૦-૦
સેકન્ડ ક્લાસ	,,	,,	,,	પા. ૬૦-૧૫-૦
થર્ડ ક્લાસ	,,	,,	,,	પા. ૩૧-૧૦-૦

ઓર્ડીનરી		સ્પેશીયલ	
નોન-વેજીટેરીયન	પા. ૪-૧૩-૦	નોન-વેજીટેરીયન	પા. ૧૦-૧૮-૦
વેજીટેરીયન	પા. ૪-૪-૦	વેજીટેરીયન	પા. ૯-૧૫-૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ

(પ્રાઇવેટ લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ,—ડરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરામત."

રેકોર્ડ વેચાણ

ઇન્ડિયન રેકોર્ડનો હાલનો વેચાણ ભાવ એક રેકોર્ડની ૬ શીલીંગ છે.

			શી.-પે.				શી.-પે.
જમેલા	૫	રેકોર્ડ	૩૦-૦	દાસ્તાન	૫	રેકોર્ડ	૩૦-૦
જાદુ	૫	,,	૩૦-૦	લંકા દહન	૫	,,	૩૦-૦
રેલ્વે પ્લેટફોર્મ	૫	,,	૩૦-૦	સંગીતા	૫	,,	૩૦-૦
સાજન	૪	,,	૨૪-૦	મિલાપ	૪	,,	૨૪-૦
મલાર	૪	,,	૨૪-૦	હમલોગ	૪	,,	૨૪-૦
ઓલાદ	૪	,,	૨૪-૦	ખાઝ	૪	,,	૨૪-૦
કોફી હાઉસ	૪	,,	૨૪-૦	એક ઝલક	૪	,,	૨૪-૦
મસ્તાની	૫	,,	૩૦-૦	હલ્લા-ગુલ્લા	૫	,,	૩૦-૦
પૂજા	૩	,,	૧૮-૦	નૌજવાન	૩	,,	૧૮-૦
તરાના	૫	,,	૩૦-૦	હરિ-દર્શન	૩	,,	૧૮-૦

સુચના:—પાછળથી ઓર્ડર આપનારને રેકોર્ડ માટે નિરાશ થવું પડશે.

વી. પી. પોસ્ટેજ અને પેકીંગ ખર્ચ શી. ૭-૬.

મળવાનું ઠેકાણું :

ભારત મ્યુઝીક સલુન અને બુકસેલર્સ

૨૮૬ ગ્રે સ્ટ્રીટ, — ડરબન.

(શાહ-જહાન સિનેમા સામે)

ધી કવીન્સલેન્ડ ઇન્સ્યુરન્સ કુંપની લીમીટેડ

૧૮૮૬માં ન્યુ સાઉથ વેલ્સમાં સ્થપાઇ છે

આગ અકસ્માત તથા દરીયાઈ માલનો

— વિમો —

તેમજ બધી જાતના વિમાનું

કામ કરે છે.

ખાસ હિંદી પ્રતીનીધી

શ્રીમતી તહેમી સોરાબજી રૂસ્તમજી

વધુ વિગત માટે મળો અથવા લખો

૧૦૬ મેન્સફીલ્ડ રોડ — બોકસ નંબર ૪૭૬ — ડરબન.

ટેલીફોન નંબર ૪૭૪૫૩ અને ૪૭૯૮૮.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press, (Phoenix) Private Bag, Durban, Natal.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor